

**PLANUOJAMOS ŪKINĖS
VEIKLOS ORGANIZATORIUS**

ŽŪB „VAŠKAI“

PLANUOJAMA ŪKINĖ VEIKLA

**448 VIETŲ KARVIDĖS
STATYBA (PIENINIŲ GALVIJŲ
ŪKIO IŠPLĖTIMAS)**

**PLANUOJAMOS ŪKINĖS
VEIKLOS VIETA**

**DAIČIŪNŲ K.5, VAŠKŲ SEN.,
PASVALIO R. SAV.**

STADIJA

**INFORMACIJA PLANUOJAMOS
ŪKINĖS VEIKLOS ATRANKAI**

Atrankos dokumentų rengėjas

2017 m.

I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė; įmonės pavadinimas; adresas, telefonas, faksas, el. paštas).

Pasvalio rajono žemės ūkio bendrovė „Vaškai“, Taikos g.6, Vaškai, Pasvalio r. Bendrovės kodas – 269159640, tel./faks.: 8 451 41103, el. paštas: vaskai@mail.lt. Ūkinės veiklos adresas – Daičiūnų k.5, Vaškų sen., Pasvalio r. sav.

Žemės ūkio bendrovės įregistravimo pažymėjimas pateikiamas **Atrankos 1 priede**.

2. Tais atvejais, kai informaciją atrankai teikia planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) pasitelktas konsultantas, papildomai pateikiami planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjo kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė; įmonės pavadinimas; adresas, telefonas, faksas, el. paštas).

Atrankos dokumentų rengėjas - UAB „Ekometrija“ Geologų g. 11, Vilnius. tel.: 8 5 2336636, faks.: 8 5 2308553, el. paštas: info@ekometrija.lt, laurynas@ekometrija.lt.

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant kurį(-iuos) Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašo punktą (-us) atitinka planuojama ūkinė veikla arba nurodant, kad atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, nurodomas atsakingos institucijos raštas (data, Nr.), kad privaloma atranka.

448 vietų karvidės statyba (pieninių galvijų ūkio išplėtimas).

Objekto ūkinė veikla atitinka PAV įstatymo 1.1.4. punktą „karvėms, buliams – 250 ar daugiau“. ŽŪB „Vaškai“ planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atranka atliekama vadovaujantis PAV įstatymo 2 priedo 14 punktu „Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir

technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus“.

Bendrovėje planuojama pastatyti ir įrengti 448 vietų karvidę melžiamoms karvėms laikyti.

4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos: žemės sklypo plotas ir planuojamo jo naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), funkcinės zonos, planuojamas užstatymo plotas, numatomi statiniai, įrenginiai ir jų paskirtys, numatomi įrengti giluminiai gręžiniai, kurių gylis viršija 300 m, numatomi griovimo darbai, reikalinga inžinerinė infrastruktūra (pvz. inžineriniai tinklai (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, energijos ir kt.) susisiekiimo komunikacijos).

Žemės sklypo, kuriame planuojama vykdyti ūkinė veikla, bendras plotas – 11,7300 ha., adresas – Pasvalio r. sav., Vaškų sen., Daičiūnų k.5.

Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis: žemės ūkio, registro Nr. 44/2148588, unikalus numeris 4400-4471-1213, kadastrinis adresas – 6780/0002:67 Vaškų k.v. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“.

PŪV sklype esami pastatai ir statiniai:

- Pastatas – veršidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7115, bendras plotas – 488,63 m²;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7137, bendras plotas – 1485,67 m²;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7159, bendras plotas – 2094,07 m²;
- Pastatas – ferma, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7180, bendras plotas – 2699,66 m²;
- Pastatas – ūkio pastatas, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7268, bendras plotas – 825,00 m²;
- Pastatas – ūkio pastatas, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7280, bendras plotas – 1725,00 m²;
- Pastatas – kiti inžineriniai statiniai (silosinės – 4 vnt.), unikalus daikto numeris: 4400-0438-7304;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0494-1451, bendras plotas – 4429,83 m²;
- Pastatas – kiti inžineriniai statiniai (mėšlo kaupimo rezervuaras), unikalus daikto numeris: 4400-0932-4918.

Pastatai ir statiniai nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“.

Privažiavimas iki PŪV teritorijos yra nuo esamo rajoninio kelio Nr. 3104 Vaškai – Puodžiūnai.

Nekilnojamojo turto registro išrašai pateikiami **Atrankos 2 priede**.

Projektuojamas pastatas sudaro trijų tūrių grupę:

- karvidė - 5402,74 m²;
- koridorius - mėšlo kanalas - 96,96 m²;
- siurblinė - 29,55 m².

Pagrindinis pastatas - karvidė - 5402,74 m² - stačiakampio formos, vieno aukšto su dvišlaičiu 20° nuolydžio stogu. Pastato bendras tūris yra 37495,84 m³. Pastate suprojektuotos galvijų laikymo ir jų aptarnavimo - priežiūros patalpa.

Pastato tūriniai – planiniai sprendimai: pastato ilgesnioji kraštinė pasaulio kryptimi atžvilgiu orientuota šiaurės rytų ir pietvakarių kryptimi. Projektuojamas statinys plane tarp ašių A – F ir 1 – 46 atitinkamai yra 181,700 m ir 30,20 m. Statinio aukštis – 9,98 m. Projektuojamas pastatas derinamas prie gretimų pastatų tūrinių ir planinių sprendimų.

Pagrindinio pastato priklausiniai: koridorius - mėšlo kanalas - 96,96 m², planiniu sprendimu derintas prie gretimų statinių ir jų funkcijų. Sudaro 5,25 m ir 20,00 m ilgio stačiakampį, jo aukštis - 3,37 m. Siurblinės - 29,55 m² planinis sprendimas artimas kvadrato formai 5,025 m ir 6,0 m, aukštis - 2,76 m. Abiejų statinių stogai formuojami vienslaičiai 2,5° nuolydžiu.

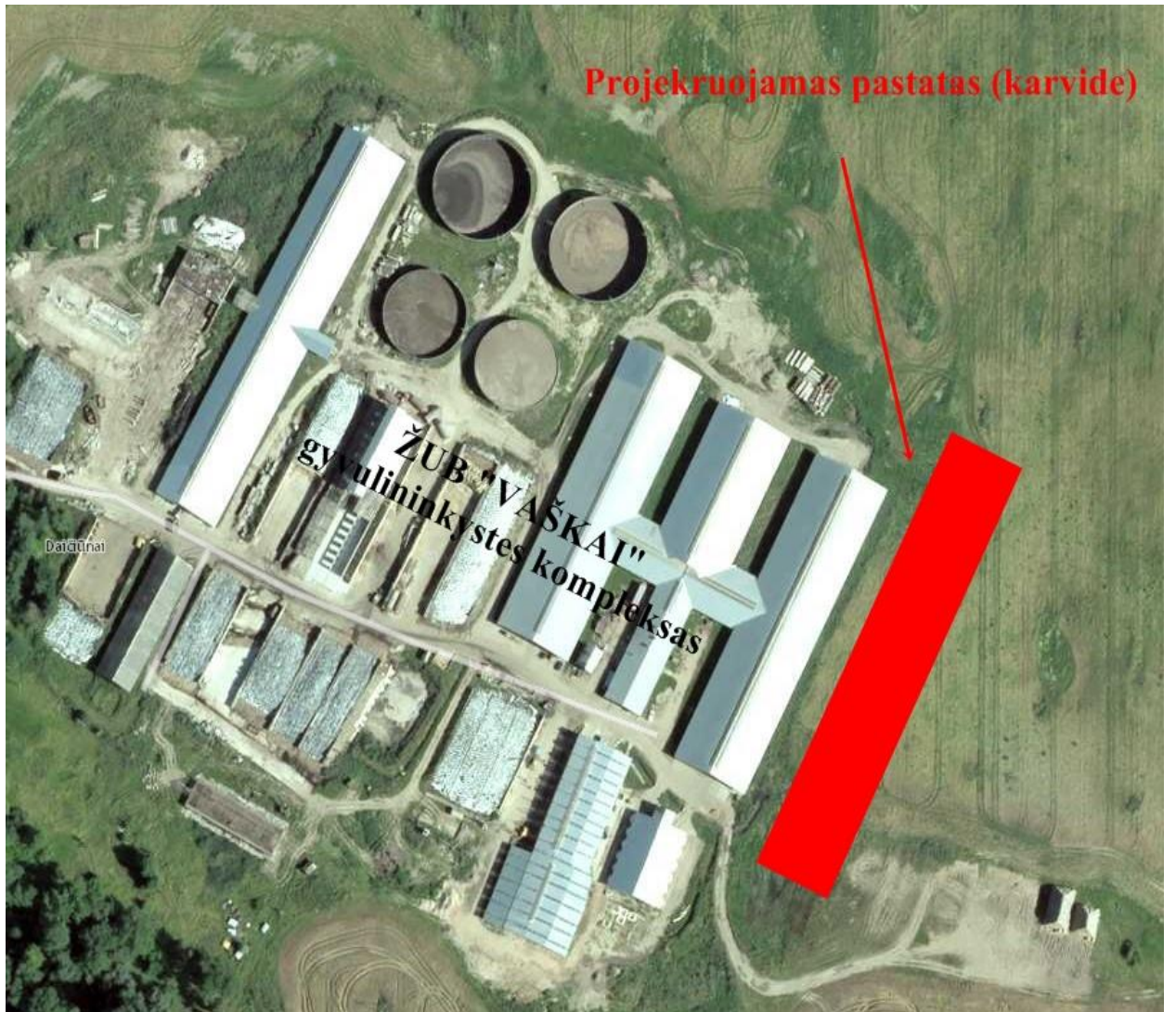
Sklypo teritorijoje projektuojami priklausiniai: nuotekų siurblinė, skysto mėšlo kauptuvas pastato viduje (6,5 m × 3,5 m, h = 3,5 m).

Ūkyje griovimo darbai nenumatomi.

Giluminių gręžinių įrengti nenumatoma.

Buitinės nuotekos iš pastatų surenkamos į mėšlo kaupimo rezervuarus ir kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti.

Papildoma inžinerinė infrastruktūra nereikalinga.

1 pav. Statomos fermos vieta

5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis: produkcija, technologijos ir pajėgumai (planuojant esamos veiklos plėtrą nurodyti ir vykdomos veiklos technologijas ir pajėgumus).

Esama situacija. ŽŪB „Vaškai“ ūkinės – gamybinės veiklos pobūdis – galvijų auginimas pienui, augalininkystė, požeminio vandens išgavimas ir naudojimas bendrovės veikloje.

ŽŪB „Vaškai“ priklausančiame galvijų auginimo komplekse yra 8 tvartai, kuriuose laikomos melžiamos karvės (1000 vnt.), telyčios (900 vnt.) ir galvijų priauglis (450 vnt.) Laikant galvijus susidariusios srutos kaupiamos keturiuose srutų rezervuaruose, kurių talpa po 5500 m³, kieta mėšlo frakcija laikoma 1200 m² ploto mėšlidėje. Vėliau srutos ir mėšlas panaudojami laukams tręšti.

Tvartuose Nr.1, Nr.2 ir Nr.3 (t.š. 601, 602 ir 603) yra laikoma po 200 telyčių kiekviename, tvarte Nr.4 (t.š. 604) yra laikoma 400 vnt. melžiamų karvių, tvarte Nr. 5 (t.š. 605) yra laikoma 600 vnt. melžiamų karvių, tvarte Nr. 6 (t.š. 606) yra laikoma 300 vnt. telyčių, tvarte Nr.7 (t.š. 607) yra laikoma 300 vnt. veršiukų ir tvarte Nr.8 (t.š. 608) yra laikoma 150 vnt. veršiukų.

1 lentelė. *Objekte laikomų gyvulių skaičius atitinkantis SG*

Gyvulus	Gyvūnų skaičius, atitinkantis 1 SG	Vienas gyvūnas sudaro SG	Gyvulių skaičius ūkyje vnt.	Gyvulių skaičius, atitinkantis SG
Melžiamos karvės	1	1	1000	1000
Veislinė telyčia nuo 6-24 mėn.	1,4	0,7	900	630
Veršeliai iki 6 mėn.	4	0,25	450	112,5
Iš viso:			2350	1742,5

Melžimo ir pieno apdorojimo patalpų apšildymui naudojamas kieto kuro katilas „Kalvis-2-40“.

Grūdų džiovinimui naudojama grūdų džiovykla „ANTTI E-605“. Grūdų džiovinimui reikalingą karštą orą paruošia skystojo kuro degiklis „Oillon“, kurio galingumas - 1,54 MW. Pašarai ruošiami malant grūdus malūne, visa įranga yra patalpų viduje, tarša į aplinkos orą nepatenka. Skystasis kuras sandėliuojamas dviejose cisternose - 5 m³ tūrio, ir 50 m³ tūrio.

Imonės teritorijoje taip pat atliekami neorganizuoti suvirinimo darbai, naudojant „ANO-4“ ar analogiškus elektrodus.

Planuojama padėtis. ŽŪB „Vaškai“ melžiamų karvių ūkio bandą planuojama didinti nuo 1000 iki 1448 vnt. Tuo tikslu įrengiama karvidė pritaikoma 448 melžiamų karvių laikymui. Įrengus naują karvidę per metus ūkyje planuojama pagaminti iki 12 000 ltr. pieno.

2 lentelė. Planuojamų ūkyje laikyti gyvulių skaičius atitinkantis SG

Gyvulys	Gyvūnų skaičius, atitinkantis 1 SG	Vienas gyvūnas sudaro SG	Gyvulių skaičius ūkyje vnt.	Gyvulių skaičius, atitinkantis SG
Melžiamos karvės	1	1	1448	1448
Veislinė telyčia nuo 6-24 mėn.	1,4	0,7	900	630
Veršeliai iki 6 mėn.	4	0,25	450	112,5
Iš viso:			2798	2190,5

3 lentelė. Mėšlo skleidimo ploto nustatymas pastačius naują karvidę

Gyvulys	Gyvulių skaičius, atitinkantis 1 SG	Vienas gyvulys sudaro SG	Skleidimo plotas, ha	Gyvulių skaičius ūkyje vnt.	Reikalingas skleidimo plotas, ha
Melžiamos karvės	1	1	0,59	1448	854,32
Veislinės telyčios nuo 6 iki 24 mėn.	1,4	0,7	0,41	900	369,00
Veršeliai iki 6 mėn.	4	0,25	0,15	450	67,50
Iš viso:			2798	2798	1290,82

ŽŪB „Vaškai“ disponuojamos žemės plotas sudaro daugiau nei 1500 ha. Didžioji dalis žemės sklypų yra nuomojami iš fizinių asmenų, kita dalis – nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“ arba nuomojama iš valstybės.

Projektuojamoje karvidėje melžiamos karvės bus laikomos palaidos – besaitis laikymas. Melžiamų karvių poilsio bokasai pastate išdėstomi trimis ir keturiomis eilėmis grupiniuose garduose betarpiai prie melžimo aikštelės. Karvių poilsiui įrengiama poilsio bokasai kuriuos planuojama iškloti apšiltintais kilimėliais.

Galvijai bus laikomi ant skystojo mėšlo. Mėšlas iš karvidės šalinamas skreperiais „AKD140“ transporteriais nustumiant į skersinį kanalą įrengtą karvidės gale. Mėšlas iš skersinio kanalo savitaka patenka į greta karvidės esančią siurblinę. Kanalui ir siurblinei užsipildžius iki leidžiamo lygio skystasis mėšlas, automatiškai spaudiminėmis linijomis, persiurbiamas į kaupimo rezervuarus. Rezervuaruose telpa 6 mėnesių skystasis mėšlas, visos ūkyje susidaranti gamybinės ir buitinės nuotekos, bei krituliai į rezervuarus. Mėšlo laikymui ūkyje bus naudojamos esamos 4 po 5500 m³ talpos skystojo mėšlo talpyklos.

Gyvulių šėrimas bus vykdomas mechanizuotu mobiliu pašarų maišytuvu – dalytuvu. Pašarų racionas nustatomas gupinis, pagal kiekvienos melžiamų karvių grupės poreikius.

Karvių girdymui įrengiamos grupinės automatinės girdyklos. Vanduo į jas bus tiekamas iš esamos ŽŪB „Vaškai“ priklausančios vandenvietės. Lengvas priėjimas prie vandens, didelis priėjimo plotas. Girdyklos pagamintos iš maistinio PVC.

Karvių komfortui pagerinti įrengiami besisukantys karvių masažiniai šepečiai „SCB3“.

Karvės bus melžiamos esamoje melžimo aikštelėje, kurios išmatavimai – 2 × 24 m. Melžimo įranga su bandos valdymo sistema. Naujausios kartos melžimo aparatai „MP 680-580“ su individualia melžimo – pulsavimo sistema, pieno matuokliai „MM27 BC“ patvirtinti Tarptautinės gyvulių produktyvumo asociacijos (ICAR). Visa įranga besiliečianti su pienu ir gyvuliais atitinka ES direktyvų 1935/2004, 10/2011, JAV FDA CFR 21 taisyklę, Vokietijos BfR reikalavimus. Pienas uždaru vamzdžiu patenka į esamus pieno aušintuvus, kuriuose ataušinamas ir paruošiamas pardavimui. Prieš melžimo aikštelę įrengta palaukimo aikštelė vienai grupei karvių (150 vietų). Joje įrengtas karvių varytuvas OH užtikrina sklandų ir be streso karvių judėjimą į melžimo aikštelę. Į palaukimo aikštelę karvės patenka jungiamuoju koridoriumi. Pamelžtos karvės koridorių sistema grįžta į fermą. Reikalingos gydyti karvės skirstomųjų vartų pagalba patenka į įrengiamą gydymo zoną. Fermoje prie šėrimo tako įrengiama fiksavimo tvora įgalinanti fiksuoti kiekvieną gyvulį prie šėrimo tako ir atlikti veterinarinę priežiūrą. Kiekviena karvė turi savo identifikacinį daviklį, kuris fermos vadovui suteikia galimybę gauti visą informaciją apie primelžto pieno kiekį, karvės aktyvumą, rujojimą. Įdiegta automatinio melžimo sistema leis mažinti darbo užmokesčio išlaidas, didinti primilžius, gerinti gaminamo pieno kokybę, užtikrinti geresnę karvių sveikatą, vykdyti ligų prevenciją. Visi pagrindiniai gamybiniai procesai karvidėje ir melžimo bloke bus mechanizuoti.

Ventiliacijai fermoje užtikrinti fermos stoge įrengiamas ventiliacinis plyšys su švieslangiu, o fermos sienose – ventiliacinės užuolaidos „CRAW“, užtikrinančios pakankamą oro pritekėjimą. Apsauginis tinklelis saugo nuo paukščių ir neleidžia susidaryti skersvėjams, išskaidydamas patenkantį oro srautą.

Oro maišymo ventiliatoriai „DF1250“ padeda išvengti šiluminio streso ypač karštuoju metų laiku. Sudaromas papildomas oro judėjimas padeda karvėms jaustis komfortiškai.

6. Žaliavų naudojimas; cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas, įskaitant ir pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų naudojimą (nurodant jų pavojingumo klasę ir kategoriją); radioaktyviųjų medžiagų naudojimas; pavojingų (nurodant pavojingų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingų atliekų (nurodant atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų ir medžiagų preliminarus kiekius.

Vykdamt ūkinę veiklą radioaktyvios ir pavojingos cheminės medžiagos nenaudojamos.

Objekto ūkinėje veikloje naudojamas vanduo – 150,7 m³/parą, 55 000 m³/metus. Projektinis vandenvietės našumas – 290 0000 m³/metus vandens.

Įmonės veikloje eksploatuojamo autotransporto kurui naudojamas dyzelinis kuras, benzinas ir gamtinės dujos.

Melžimo ir pieno apdorojimo patalpų apšildymui, bei administracinių patalpų apšildymui eksploatuojami katilai kūrenantys medienos biokurą.

Grūdų ir daugiamečių žolių džiovyklose naudojamas skystasis krosninis kuras (žymėtas dyzelinis kuras).

Vykdamt augalininkystės darbus naudojamos trąšos.

Gyvuliams maitinti naudojami pašarai (šienas, augalų silosas).

Informacija apie veiklos metu planuojamas naudoti žalivas ir medžiagas pateikta 4 lentelėje.

4 lentelė. Planuojamos naudoti žaliavos ir medžiagos.

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Planuojami naudoti kiekiai kasmet
1	2	3
1	Vanduo	55 000,0 m ³
2	Benzinas	8,0 t
3	Dyzelinas	200,0 t
4	Dyzelinas (krosninis kuras)	206,65 t
5	Suskystintos dujos	7,0 t
6	Medienos biokuras	80,0 t
7	Trąšos	400,0 t
8	Pašarai (šienas, silosas)	10 000 t

7. Gamtos išteklių (natūralių gamtos komponentų), visų pirma vandens, žemės, dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo mastas ir regeneracinis pajėgumas (atsistatymas).

Ūkyje vanduo naudojamas buitiniams ir technologiiniams reikmėms. Geriamasis vanduo tiekiamas iš esamo artezinio gręžinio Nr. 21902. Vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Vyriausybės nutarimu 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343, aktuali redakcija 2014 07 15, 91 punktu - veikiančio artezinio gręžinio griežto režimo apsaugos zona - 30 metrų.

Ūkyje vanduo naudojamas technologiiniams reikmėms ir darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti.

Vandens poreikis technologinėms reikmėms. Technologiniame procese vanduo naudojamas galvijams girdyti, pašarams ruošti, įrenginiams plauti, patalpoms valyti. Planuojama, kad įrengus naują karvidę, bendras vandens sunaudojimas objekte padidės nuo 50000 m³ per metus iki 55000 m³ vandens per metus.

Kiti gamtos ištekliai (natūralūs gamtos komponentai) veikloje nebus naudojami.

8. Energijos išteklių naudojimo mastas, nurodant kuro rūšį.

Planuojama ūkinė veikla, tai 448 vietų modernios karvidės įrengimas. Planuojamos šalto tipo karvidė, todėl tvarto šildymas nenumatomas. Ūkinės veiklos metu patalpų apšvietimui bus naudojama elektros energija. Planuojamas sunaudoti elektros energijos kiekis per metus sudarys ~ 300 000 kWh.

Grūdų džiovinimui naudojama džiovykla „ANTTI E-605“, joje sumontuotas skystojo kuro degiklis „OILLON“, kurio galingumas - 1,545 MW. Per metus degiklyje sukūrenama 156,65 t skystojo kuro (krosninio kuro).

Daugiamečių žolių sėklos, jei yra per didelio drėgnumo, džiovinamos džiovykloje „BANTROCKNER“. Džiovykloje yra 0,5 MW galingumo skystojo kuro degiklis. Per metus žolių sėklų džiovinimui sunaudojama iki 50 t skystojo kuro (krosninio kuro).

Pieno apdorojimo patalpoms apšildyti naudojamas kietojo kuro katilas „Kalvis - 2-40“, kurio galingumas - 0,040 MW. Per metus sunaudojama iki 55 t kietojo kuro (medienos biokuro).

Patalpos apšildomos savos gamybos kietojo kuro krosnele, kurioje per metus sukūrenama iki 25 t medienos biokuro.

Kitų kurą deginančių įrenginių objekte nebus. Planuojamų naudoti energijos išteklių mastas pateikiamas 5 lentelėje.

5 lentelė. Planuojami naudoti energetiniai ištekliai

Energetiniai ir technologiniai ištekliai	Planuojamas sunaudojimas, matavimo vnt. (t, m ³ , kWh ir kt.) metus
1	3
a) elektros energija (bus perkama iš UAB „ESO“ skirstomųjų tinklų)	300 000 kWh
b) šiluminė energija (gamins pats objektas džiovyklose)	2098,10 MWh
c) šiluminė energija (gamins pats objektas kietojo kuro katiluose, pieno apdorojimo ir buitinėse patalpose)	264,45 MWh

9. Pavojingų, nepavojingų ir radioaktyviųjų atliekų susidarymas, nurodant, atliekų susidarymo vietą, kokios atliekos susidaro (atliekų susidarymo šaltinis arba atliekų tipas), preliminarų jų kiekį, jų tvarkymo veiklos rūšis.

Statant naują karvidę gali susidaryti nedideli kiekiai mišrių statybinių atliekų.

Statybvietėje susidariusios statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių (Žin., 2007, Nr.10-403) reikalavimais. Už statybinių atliekų sutvarkymą bus atsakinga statybos darbus atliekanti bendrovė. Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos. Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos visos susidariusios atliekos.

Išrūšiuotos statybinės atliekos bus perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir/ar šalinimo. Dulkančios statybinės atliekos bus vežamos dengtose transporto priemonėse ar naudojant kitas priemones, kurios užtikrintų, kad vežamos šios atliekos ir jų dalys vežimo metu nepatektų į aplinką. Pavojingos statybinės atliekos (jeigu tokios susidaro) turi būti vežamos laikantis Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytų reikalavimų.

Po projekto įgyvendinimo įmonėje susidarančių atliekų rūšys nesikeis. Visos įmonėje susidarančios atliekos pagal sutartis bus perduodamos atitinkamoms atliekų tvarkymo įmonėms, registruotomis Atliekų tvarkytojų valstybės registre. Visos susidariusios atliekos bus tvarkomos vadovaujantis LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 patvirtintais Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimais ir vėlesniais jų pakeitimais. Atliekos objekte nebus laikomos ir naudojamos, t.y. susidariusios pavojingos atliekos nebus laikomos teritorijoje daugiau kaip 6 mėnesiai, nepavojingos – daugiau kaip 1 metai.

Įmonėje vykdoma atliekų apskaita, pildomas atliekų susidarymo apskaitos žurnalas, rengiama atliekų susidarymo apskaitos metinė ataskaita.

Įmonės veiklos metu, normalios eksploatacijos metu, susidarys tokios atliekos:

Mėšlas (02 01 06) – tai galvijų auginimo metu susidaręs mėšlas. Tai skystosios/tirštosios frakcijos organinė trąša (OT), susidedanti iš gyvūnų ekskrementų (išmatos ir šlapimas), pašarų likučių. Didžioji dauguma galvijų fermoje laikoma ant skystojo mėšlo. Mėšlas iš fermų šalinamas skreperiais į mėšlo surinkimo kanalą ir siurblinę. Iš siurblinės mėšlas perpumpuojamas į skystojo mėšlo rezervuarus. Skystojo mėšlo rezervuaruose mėšlas laikomas pusę metų, po to išlaistomas tręšimo laukuose. Planuojamas susidaryti skystojo mėšlo kiekis – apie 3100 t per mėn, 37200 t per metus. Tirštas mėšlas iš tvartų šalinamas taip pat skreperiu pagalba į tirštojo mėšlo laikymo mėšlidę, kurios betonuotos sienelės neleidžia mėšlui sklįsti, su geru privažiavimu mėšlo pakrovimui ir išvežimui į laukus. Siekinat sumažinti kvapų sklaidimą tirštojo mėšlo aikštelę rekomenduojama uždengti šiaudų sluoksniu, apkasti durpėmis arba uždengti tentu. Tirštasis mėšlas kaip ir srutys yra laikomos iki pusės metų ir naudojamas laukų tręšimui.

Mišrios komunalines atliekos (20 03 01) – tai nepavojingos atliekos, kurios bus surenkamos į konteinerius ir pridodamos komunalinių atliekų tvarkytojui pagal sutartį. Planuojama, kad komunalinių atliekų susidarys iki 3,0 t per metus.

Eksplloatuojant transporto priemones objekte susidaro nedidei kiekiai naudotų padangų (13 02 05), naudotų akumuliatorių (16 06 01), absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai (15 02 02), juodieji metalai (16 01 17) bei kitos atliekos. Visos susidarancios atliekas pagal sutartis priduodamos atitinkamus leidimus turinčioms atliekas tvarkančioms ėmonėms.

Radioaktyviosios atliekos objekte nesusidaro.

10. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis, jų tvarkymas.

ŽŪB „Vaškai“ susidaro buitinės, įrangos plovimo ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Po naujos karvidės įrengimo nuotekų tvarkymo sprendiniai nesikeis. Tiek buitinės, tiek gamybinės nuotekos yra organizuotai surenkamos ir patenka į esamus srutų rezervuarus, kur susimaišo su skystuoju mėšlu ir naudojama laukams tręšti.

Buitinės nuotekos. Buitinių nuotekų kiekis atitinka buitinėms reikmėms sunaudojamo vandens kiekį. Vadovaujantis LR aplinkos ministro ir LR žemės ūkio ministro 2011-09-26 įsakymo Nr. D1-735/3D-700 (Valstybės žinios, 2011-09-30, Nr. 118-5583) patvirtintu "Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo" 31.1.2. punktu nevalytos buitinės ir kitos artimos jų sudėčiai nuotekos gali būti kaupiamos srutų kauptuvuose ar srutų surinkimo ir kaupimo įrenginiuose, jeigu numatomų kaupti nuotekų kiekis per metus neviršys 20 % viso per metus susidariusio srutų ar skystojo mėšlo kiekio. Planuojama, kad per metus ūkyje susidarys ~ 37200 t srutų ir skystojo mėšlo. Tiksliai buitinių nuotekų apskaita objekte nėra vykdoma, todėl susidaranciu būtinu būtinu nuotekų kiekis skaičiuojamas pagal vandens naudojimo normos RSN 26-90. Objekte dirba ~ 65 darbuotojai. Pagal RSN 26-90 5 lentelę, 1 darbuotojo 1 pamainos vandens suvartojimo norma yra 25 litrai. Paskaičiuojame 65 darbuotojų vandens suvartojimą: $65 \times 25 \text{ ltr./pamaina} \times 365 \text{ dienos} = 593125 \text{ ltr./metus} = 593,125 \text{ m}^3/\text{metus}$.

Buitinių nuotekų kiekis ($593,125 \text{ m}^3/\text{metus}$) sudaro 1,59 % viso per metus susidariusio srutų ir skystojo mėšlo kiekio. Visos ūkyje susidarancios nuotekos kaupiamos skysto mėšlo kaupimo rezervuaruose ir kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti.

Gamybinės nuotekos. Gamybinės nuotekos susidaro iš esamos karvių melžimo aikštelės bei kitų įrenginių plovimo metu. Planuojama, kad per metus susidarys iki 5000 m^3 gamybinių nuotekų, kurios surinkimo kanalais patenka į siurblinę, iš kurios paduodamos į srutų laikymo rezervuarus ir kartu su skystuoju mėšlu bus naudojamos laukams tręšti.

Paviršinės nuotekos. Paviršinės nuotekos nuo tirštojo mėšlo mėšlidės yra surenkamos į skysto mėšlo kaupimo rezervuarus, bei kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti. Paviršinės nuotekos nuo karvidžių stogų, nebus užterštos pavojingomis medžiagomis ir be valymo ir kokybės kontrolės lietvamzdžiais bus nuvedamos į planuojamos ūkinės veiklos teritorijos žaliuosius plotus, kur taip pat paviršiaus formavimo priemonėmis bus nuvedamos nevalytos paviršinės nuotekos nuo kitų kietųjų dangų, kadangi jų užterštumas (BDS_7 4,6 – 11,5 mg/l, naftos produktai iki 1 mg/l, skendinčios

medžiagos 10 - 25 mg/l, bendras azotas 8-11 mg/l, bendras fosforas iki 1,6 mg/l) neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente ir Nuotekų tvarkymo reglamente į gamtinę aplinką išleidžiamoms paviršinėms nuotekoms nustatytų normatyvų. Ūkio teritorija neatitinka galimai taršių teritorijų reikalavimų. Paviršinės (lietaus) nuotekos nepasižymės padidintu užterštumu, todėl paviršinių nuotekų valymo įrenginiai neplanuojami. Objekto ūkinėje veikloje pavojingos medžiagos nenaudojamos, todėl galimybės užteršti paviršines nuotekas nėra. Paviršinių nuotekų apskaita bus vykdoma pagal kietųjų dangų plotą ir metinį kritulių kiekį.

11. Cheminės taršos susidarymas (oro, dirvožemio, vandens teršalų, nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis) ir jos prevencija.

Tarša į aplinkos orą.

Esama situacija. ŽŪB „Vaškai“ priklausančiame galvijų auginimo komplekse yra 8 tvartai, kuriuose laikomos melžiamos karvės (1000 vnt.), telyčios (900 vnt.) ir galvijų prieauglis (450 vnt.) Laikant galvijus susidariusios srutos kaupiamos keturiuose srutų rezervuaruose, kurių talpa kiekvienos - po 5500 m³, kieta/tiršta mėšlo frakcija laikoma 1200 m² ploto mėšlidėje. Vėliau srutos ir mėšlas panaudojami laukams tręšti.

Gyvulių laikymo tvartai, mėšlidės, mėšlo paskleidimas laukuose. Tvarte Nr.1 (t.š. 601) yra laikoma 200 telyčių, tvarte Nr.2 (t.š. 602) yra laikoma 200 telyčių, tvarte Nr.3 (t.š. 603) yra laikoma 200 telyčių, tvarte Nr.4 (t.š. 604) yra laikoma 400 vnt. melžiamų karvių, tvarte Nr. 5 (t.š. 605) yra laikoma 600 vnt. melžiamų karvių, tvarte Nr. 6 (t.š. 606) yra laikoma 300 vnt. telyčių, tvarte Nr.7 (t.š. 607) yra laikoma 300 vnt. veršiukų ir tvarte Nr.8 (t.š. 608) yra laikoma 150 vnt. veršiukų. Laikant gyvulius pastatuote į aplinkos orą patenka amoniakas, kietosios dalelės (C) ir azoto oksidai (C).

Laikant srutas keturiuose srutų rezervuaruose po 5500 m³ talpos (612, 613, 616 ir 617 t.š.) ir tirštojo mėšlo mėšlidėje (614 t.š.) į aplinkos orą patenka amoniakas ir azoto oksidai (C).

Skleidžiant srutas/mėšlą laukuose į aplinkos orą išsiskiria amoniakas (615 t.š.). Laukų tręšimo darbus ŽŪB „Vaškai“ bendrovei priklausančiuose, iš valstybės ar fizinių asmenų nuomojamuose žemės sklypuose. Kasmet sudaromi tręšimo planai, pagal kuriuos yra vykdomi tręšimo darbai.

Planuojamos ūkinės veiklos metu numatomų išmesti į aplinkos orą amoniako, azoto oksidų, kietųjų dalelių (C) ir lakiųjų organinių junginių teršalų kiekių skaičiavimai buvo atlikti vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika (anglų kalba – EMEP/EEA Air pollutant emission inventory guidebook, 2016 m), kuri įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“ patvirtintų metodikų sąrašą.

Skaičiuojant išmetimų teršalų kiekius iš pastatų buvo naudojamas maksimaliai galimas vienu metu laikyti melžiamų karvių, telyčių ir veršiukų skaičius.

Pieno apdorojimo patalpos. Melžimo ir pieno apdorojimo patalpų apšildymui naudojamas kieto kuro katilas „Kalvis - 2-40“, kurio galingumas – 0,040 MW. Per metus sunaudojama 55 t medienos biokuro. Per 005 taršos šaltinį į aplinkos orą patenka anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A) ir kietosios dalelės (A).

Grūdų džiovykla ir sandėlis. Grūdų džiovinimui naudojama grūdų džiovykla „ANTTI E-605“. Grūdų džiovinimui reikalingą karštą orą paruošia skystojo kuro degiklis „Oillon“, kurio galingumas - 1,545 MW. Per metus degiklyje sunaudojama 156,65 t skystojo kuro (žymėto dyzelino). Per 006 taršos šaltinį į aplinkos orą patenka anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A), sieros dioksidas (A) ir kietosios dalelės (A).

Daugiamečių žolių sėklų džiovykla, valomoji mašina, sandėlis. Daugiamečių žolių sėklos, jei yra per didelio drėgnumo, džiovinamos džiovykloje „BANTROCKNER“. Džiovykloje yra 0,5 MW galingumo skystojo kuro degiklis, naudojamas žymėtas dyzelinas. Per metus žolių sėklų džiovinimui sunaudojama 50 t dyzelino. Degimo produktai (anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A), sieros anhidridas (A) ir kietosios dalelės (A)) į aplinkos orą patenka per taršos šaltinį 001. Sėklų džiovinimo metu išsiskyrusios kietosios dalelės (C), surenkamos bunkeryje, ir į aplinkos orą patenka per tą patį šaltinį 001. Išdžiovintos sėklos supilamos į maišus ir vežamos į sandėlį, kuriame yra dvi valymo mašinos. Valymo metu išsiskyrusios kietosios dalelės (C), sugaunamos ciklonuose ir patenka į aplinką per taršos šaltinius 001 ir 002. Aplinkos oras teršiamas kietosiomis dalelėmis (C). Kadangi per 001 šaltinį į aplinkos orą patenka kietosios dalelės iš kuro deginimo, žolių sėklų džiovinimo ir valymo mašinų, šaltinyje vertinamos kietosios dalelės (C).

Skystojo kuro laikymas. Skystasis kuras sandėliuojamas dviejose cisternose – 5 m³ ir 50 m³ talpos. Per metus sandėliuojama 220 t kuro. Aplinkos oras teršiamas LOJ (t.š. 610).

Administracinės patalpos, technikos remonto cechasis. Įmonės teritorijoje atliekami neorganizuoti suvirinimo darbai, naudojami „ANO-4“ ar analogiški elektrodai. Per metus sunaudojama 0,5 t elektrodų. Aplinkos oras teršiamas geležies oksidais ir mangano oksidais (t.š. 609).

Patalpos apšildomos savos gamybos kietojo kuro krosnele, per metus sunaudojama 25 t medienos biokuro. Aplinkos oras teršiamas anglies monoksidu (A), azoto oksidais (A), kietosiomis dalelėmis (A) (t.š. 003).

Teršalų, išmetamų į aplinkos orą skaičiavimai pateikiami **Atrankos 3 priede**.

Situacijos schema su pažymėtais aplinkos oro taršos šaltiniais pateikiama **Atrankos 7 priede**.

Aplinkos oro užterštumo prognozė.

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 4.2 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

ADMS 4.2 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktoriatas įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui

aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ (2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

ADMS 4.2 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniomis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapią teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaida aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Remiantis 2012-01-26 d. aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus įsakymu Nr. AV-14, teršalų, kurių koncentracijos aplinkos ore ribojamos pagal nacionalinius kriterijus, skaičiavimui taikoma 1 valandos, 98,5 procentilio vidurkinimo vertė ir lyginama su pusės valandos

Skaičiavimui reikalingų koeficientų vertės

Skaičiavimuose naudoti stacionarių taršos šaltinių parametrai, pagal parengtą PAV atrankos informaciją.

Skaičiavimuose naudoti 2010 – 2014 m. meteorologiniai duomenys iš Panevėžio meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrologijos ir meteorologijos tarnyboje. Tarnyba pateikia meteorologinius duomenis 3 val. skiriamosios gebos. Siekiant pritaikyti duomenis programos poreikiams ir skaičiuoti valandines teršalų pažemio koncentracijų vertes, tarpinės vienos valandos reikšmės buvo užpildomos interpoliavimo būdu. Skaičiavimui naudotos vėjo krypties, vėjo greičio, temperatūros ir debesuotumo vertės. 2010 – 2014 m. Panevėžio vėjų rožė pateikta 1 pav.

Foninis vietovės užterštumas. Vadovaujantis AAA Poveikio aplinkai vertinimo departamento 2017-10-30 raštu Nr. (28.5)-A4-11129 vietovės foniniam užterštumui įvertinti naudojamos Panevėžio regiono santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės, pateikiamos puslapyje www.gamta.lt, skyriuje „Foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams“.

6 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Procentilis
1	2	3	4
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus			
Anglies monoksidas	8 valandų	10 mg/m ³	100
Azoto oksidai	1 valandos	0,2 mg/m ³	99,8
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	Kalendorinių metų	0,025 mg/m ³	-
Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus			
Amoniakas	0,5 valandos	0,2 mg/m ³	98,5
	1 paros	0,04 mg/m ³	100
LOJ	0,5 valandos	5,0mg/m ³	98,5
	1 paros	1,5mg/m ³	100

7 Lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų lentelė

Eil. Nr.	Teršalo		Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
	Pavadinimas	Kodas			Be fono	Su fonu
1.	Anglies monoksidas	177	8 valandų	10,0	0,93133	1,12130
2.	Azoto oksidai	250	Metinė	0,04	0,00211	0,00861
			Valandos	0,2	0,03647	0,04297
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	6493	Paros	0,05	0,01121	0,02221
			Metinė	0,04	0,00384	0,01484
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	6493	Metinė	0,025	0,00192	0,00792
6.	Amoniakas	134	0,5 valandos	0,2	0,08508	-*
			1 paros	0,04	0,01088	-*
7.	LOJ	308	0,5 valandos	5,0	0,08825	-*
			1 paros	1,5	0,12567	-*

Skaidos modeliavimas atliktas priimant pačią nepalankiausią padėtį, t.y. kad išmetimai iš visų taršos šaltinių visą parą, visus 5 metus yra maksimalūs.

Nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršija ribinių verčių.

-* Į aplinkos orą išmetamų teršalų sklaidos modeliavimas neatliekamas, kadangi ŽŪB „Vaškai“ ūkio fone nėra objektų, kurie nurodytus teršalus išmestų į aplinkos orą.

Atlikus aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus (skaičiavimams naudojant (ADMS 4.2), nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą,

planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 "Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo" ir LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 "Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo".

Teršalų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimas pateikiamas **Atrankos 4 priede**.

Aplinkos apsaugos agentūros poveikio aplinkai vertinimo departamento raštas „Dėl foninių koncentracijų“ pateikiamas **Atrankos 5 priede**.

Kvapai. Didžiausios skleidžiamo kvapo koncentracijos neįvertinus foninio užterštumo

Į aplinkos orą išmetamų teršalų kvapo vertinimui buvo vadovaujama HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ ir „Kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis. Jų koncentracijos buvo perskaičiuotos į europinius kvapo vienetų.

ŽŪB „Vaškai“ ūkinėje veikloje susidarantys ir kvapą sukeliantys teršalai yra amoniakas ir LOJ. Amoniako kvapo slenksčio vertė yra $0,76 \text{ mg/m}^3$, LOJ kvapo slenkstis $0,3 \text{ mg/m}^3$.

Kvapų koncentracijų apskaičiavimas:

$$M = (MV \times 1000) / Y = \text{OU}_E/\text{s}, \text{ čia}$$

M – kvapų emisija, (OU_E/s);

MV – maksimali teršalo koncentracija (g/s);

Y – kvapo slenkstis, mg/m^3 .

Kvapų apskaičiavimui naudoti įvesties duomenys pateikiami žemiau esančioje lentelėje. Maksimali teršalo koncentracija (g/s) paimta iš 2016 metais atliktos aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos. Naujos karvidės (618 t.š.) maksimali teršalo koncentracija (g/s) pagal numatomos taršos skaičiavimų rezultatus.

8 lentelė. Kvapų apskaičiavimo įvesties duomenys

Taršos šaltinis	Teršalo pavadinimas	Maksimali teršalo koncentracija (g/s)	Kvapo slenkstis mg/m^3	Kvapo koncentracija OUE/s	Suminė kvapo koncentracija, OUE/s
601	Amoniakas	0,04089	0,76	53,80	208,13
	LOJ	0,04630	0,3	154,33	
602	Amoniakas	0,04089	0,76	53,80	208,13
	LOJ	0,04630	0,3	154,33	
603	Amoniakas	0,04089	0,76	53,80	208,13
	LOJ	0,04630	0,3	154,33	
604	Amoniakas	0,17464	0,76	229,79	919,72
	LOJ	0,20698	0,3	689,93	
605	Amoniakas	0,26196	0,76	344,68	1379,55
	LOJ	0,31046	0,3	1034,87	
606	Amoniakas	0,06138	0,76	80,76	296,76
	LOJ	0,06948	0,3	216,00	
607	Amoniakas	0,06138	0,76	80,76	296,76
	LOJ	0,06948	0,3	216,00	
608	Amoniakas	0,03067	0,76	40,36	156,16
	LOJ	0,03474	0,3	115,8	
610	LOJ	0,00057	0,3	1,9	1,9
612	Amoniakas	0,04500	0,76	59,21	59,21
614	Amoniakas	0,05684	0,76	74,78	74,78
613	Amoniakas	0,04500	0,76	59,21	59,21
616	Amoniakas	0,04500	0,76	59,21	59,21
617	Amoniakas	0,04500	0,76	59,21	59,21
618	Amoniakas	0,16301	0,76	214,49	595,56
	LOJ	0,11432	0,3	381,07	

Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98,08 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fono: $0,36702 \text{ OUE/m}^3$ ($0,05 \text{ RV}$, kai $\text{RV} = 8 \text{ OUE/m}^3$). Ji pasiekama 10-20 m atstumu visomis kryptimis nuo taršos šaltinių. Tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms.

Gautos skleidžiamo kvapo koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės yra 8 europiniai kvapo vienetai (OUE/m^3).

Skleidžiamo kvapo koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė.

Esant planuojamoms išmetimų vertėms, skleidžiamo kvapo pažemio koncentracijos už ŽŪB „Vaškai“, Daičiūnų k.5, Vaškų sen., Pasvalio r. sav. teritorijos ribos nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą apylinkėse. Vykdoma ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės.

9 Lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų lentelė

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė OUE/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, OUE/m ³
1.	Skleidžiamas kvapas	1 valandos	8	Be fono
				0,36702

Kvapų sklaidos modeliavimas pateikiamas **Atrankos 6 priede**.

Papildomai informuojame, kad ŽŪB „Vaškai“ pradėjo poveikio visuomenės sveikatos vertinimo (PVSV) procedūrą, kurios tikslas sumažinti SAZ ribas iki ŽŪB „Vaškai“ sklypo ribų. PVSV metu bus atlikti kvapų matavimai ir atliktas teršalų ir kvapų sklaidos modeliavimas. Pagal gautus rezultatus bus sprendžiama dėl kvapų mažinimo priemonių (pvz. probiotinių kompozicijų) naudojimo būtinumo.

Dirvožemio, vandens teršalų, nuotėkų susidarymas, preliminarus jų kiekis.

Ūkinės veiklos vietoje nėra vertingų saugomų geologinių objektų. Ūkinės veiklos vieta nėra lengvai pažeidžiama erozijos ir nėra karstiniame rajone. Ūkinės veiklos sąlygojamos dirvožemio taršos, bei žemės gelmių pažeidimų nebus.

Neigiamo poveikio žemei ir dirvožemiui ūkinė veikla nedarys. Statybų metu nukastas derlingasis žemės sluoksnis baigus statybos darbus panaudojamas apželdinimo aikštelių suformavimui žemės sklype. Dirvožemio erozija ar padidinta tarša nenumatoma.

Eksploatuojant transporto priemones numatoma nuolatos tikrinti automobilių techninę būklę, kad nebūtų naftos produktų nutekėjimo.

ŽŪB „Vaškai“ susidaro buitinės, įrangos plovimo ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Po naujos karvidės įrengimo nuotekų tvarkymo sprendiniai nesikeis. Tiek buitinės/gamybinės, tiek paviršinės nuotekos nuo tirštojo mėšlo mėšlidės bus organizuotai surenkamos ir pateks į esamus srutų rezervuarus, kur susimaišys su skystuoju mėšlu ir naudojamas laukams tręšti.

Paviršinės nuotekos nuo karvidžių stogų nebus užterštos pavojingomis medžiagomis ir be valymo ir kokybės kontrolės lietvamzdžiais bus nuvedamos į ūkinės veiklos teritorijos žaliuosius plotus, kur taip pat paviršiaus formavimo priemonėmis bus nuvedamos nevalytos paviršinės nuotekos nuo kitų kietųjų dangų, kadangi jų užterštumas (BDS₇ 4,6 – 11,5 mg/l, naftos produktai iki 1 mg/l, skendinčios medžiagos 10 - 25 mg/l, bendras azotas 8-11 mg/l, bendras fosforas iki 1,6 mg/l) neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente ir Nuotekų tvarkymo reglamente į gamtinę aplinką išleidžiamoms paviršinėms nuotekoms nustatytų normatyvų. Ūkio teritorija neatitinka galimai taršių teritorijų reikalavimų.

12. Fizikinės taršos susidarymas (triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė) ir jos prevencija.

Neišvengiamas, tačiau trumpalaikis fizikinės taršos poveikis bus įrenginių keliamas triukšmas statybų metu, kaip pvz. atliekant žemės kasimo, pamatų įrengimo, stogo konstrukcijų montavimo darbus. Planuojama ūkinė veikla nesąlygoja reikšmingo transporto srauto padidėjimo.

Ūkio teritorijoje, gyvulių šėrimui, kasdien yra naudojamas 1 traktorius. Šiaudų smulkinimui naudojamas 1 traktorius – smulkintuvas. Taip pat objekto teritorijoje kasdien darbuojasi 3 krautuvai. Per dieną į objekto teritoriją atvyksta nuo 1 iki 2 sunkiojo autotransporto. Visa naudojama pašarų ruošimo technika, bei ūkį aptarnaujantis transportas yra serijinės gamybos turinti ES sertifikatus.

Ūkyje mėšlo maišymui ir pakrovimui į transporto priemonės rezervuaruose įrengti elektriniai siurbliai ir mėšlo maišytuvai, kurių kiekvieno skleidžiamas triukšmo lygis iki 80 dB.

Leidžiami triukšmo lygiai yra reglamentuoti žemiau išvardintuose teisės aktuose:

1. Remiantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje ekvivalentinis leistinas triukšmo lygis (išskyrus transporto triukšmą) 6-18 val. – 55 dBA, 18-22 val. – 50 dBA, 22-6 val. – 45 dBA.

2. Remiantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo, ekvivalentinis leistinas triukšmo lygis 6-18 val. – 65 dBA, 18-22 val. – 60 dBA, 22-6 val. – 55 dBA.

3. Remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. A1-103/V-265 patvirtintais Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatais (LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2013 m. birželio 25 d. įsakymo Nr. A1-310/ V-640 redakcija), triukšmo lygio, veikiančio darbuotojus, leistina viršutinė ekspozicijos vertė yra 85 dBA.

Stacionarių triukšmo šaltinių prognozinio triukšmo skaičiavimai

Projektuojamame pastate – 448 vietų karvidėje projektuojami nauji triukšmo šaltiniai:

1. „DeLaval“ ventiliatorius „DF1250“, kurio elektrinė galia – 0,75 kW, saugumo klasė – IP54, triukšmo lygis – 68 dBA 5 m atstumu. Naujojoje karvidėje planuojama įrengti 26 vnt. šių ventiliatorių.
2. 4 grandininiai mėšlo šalinimo skreperiai „AKD140“. Naudojami 0,75 kW galingumo elektriniai varikliai. Skreperio sukeliama triukšmo duomenų gamintojas nepateikia. Tai nėra

Prie artimiausios gyvenamosios sodybos (Daičiūnų k. 3 už 0,4 km vakarų kryptimi) triukšmo lygis dėl PŪV veiklos bus:

$$\Delta L_{A \text{ atstumas}} = 20 \lg(r_n / r_0) = 20 \lg(400/1) = 52,04 \text{ dBA}$$

$L_{\text{prie artimiausios gyvenamos teritorijos rytinėje pusėje}} = L_A \text{ išorėje} - \Delta L_{A \text{ atstumas}} = 87,75 \text{ dBA} - 52,04 \text{ dBA}$ (triukšmo sumažėjimas dėl 0,4 km. atstumo) = 35,71 dBA.

Pagal atliktų skaičiavimų rezultatus gauname, kad L_{dienos} , L_{vakaro} ir L_{nakties} stacionarių triukšmo šaltinių triukšmo lygis neviršys teisės aktuose nuriodytų ekvivalentinių ir maksimalių triukšmo verčių.

Mobilių triukšmo šaltinių – transporto priemonių – triukšmo sklaida

Prognozuojama, kad sunkiasvorio transporto srautai padidės tik periodiškai, t. y. kuomet vyks laukų tręšimo srutomis ir mėšlu, darbai. Įprastomis dienomis sunkiasvorių transporto priemonių padidėjimas nanumatomas, tai yra iki 1-2 transporto priemonės per dieną. Triukšmas lygis dėl transporto priemonių objekto teritorijoje bus nedidelis ir dėl šių veiksmų:

- Sklypo teritorijoje transporto priemonių varikliai turės būti išjungti;
- Transporto priemonių judėjimo greitis sklypo teritorijoje bus tik apie 20 – 30 km/val.

Žemiau pateikiame preliminarų transporto priemonių keliamo triukšmo skaičiavimą rajoniniame kalyje Nr. 3104 Vaškai – Puodžiūnai, ties įsukimu į Daičiūnų k. esantį ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės kompleksą.

Planuojamas maksimalus autotransporto reisų skaičius per dieną bus: 2 krovininiai automobiliai. Reikia pažymėti, kad transporto priemonių judėjimas bus tik darbo valandomis, tai valandinis autotransporto srautas bus 1 automobilis per 4 darbo valandas.

Autotransporto srauto keliamą triukšmą sudaro pavienių ekipažų keliamo triukšmo suma.

Tokiu atveju ekvivalentinis garso lygis bus skaičiuojamas (J. Kaulakys. Fizinė technologinė aplinkos tarša. Triukšmas ir vibracija):

$$L = 10 \lg N + 13,3 \lg v + 8,4 \lg \rho + 7 + \Delta L_p,$$

čia N – abiem kryptim pravažiuojančių transporto priemonių skaičius per valandą;

ρ – krovinių ir visuomeninių transporto priemonių srautas (procentais);

v – vidutinis transporto greitis kilometrais per valandą;

ΔL_p – pataisa, priklausanti nuo konkrečių sąlygų: jei yra 3–7 m skiriamoji juosta – 1 dBA, jei transporto srautas juda įkalnėn, pataisa pridedama, o jei nuokalnėn – atimama, atsižvelgiant į jos statumą (%) (nuo 2 iki 4% – 1dBA, o nuo 4 iki 6 % – 2 dBA, nuo 6 iki 8 % – 3 dBA).

Įvertinus tai, kad į įmonę per 4 valandas gali atvažiuoti apie 1 krovininį automobilį, bei atsižvelgiant į tai, kad važiavimo greitis gali siekti iki 40 km/val., tai skaičiuojamas ekvivalentinis garso lygis gali siekti:

$$L = 10 \lg 1 + 13,3 \lg 40 + 8,4 \lg 100 + 7 + 0 = 45,11 \text{ dB};$$

Įvertinus tai, kad PŪV teritorijose nėra reikšmingų, pastovų triukšmą keliančių objektų ir foninį triukšmą sudaro natūralūs gamtos garsai, priimame foninį triukšmo lygį - 35 dBA.

Apskaičiuojamas galimas triukšmo lygio padidėjimas rajoninio kelio atkarpoje (kelyje Nr. 3104, ties įsukimu į Daičiūnų k.):

$$L = 10 \lg \sum_{i=1}^n 10^{0,1L_i} \text{ dBA}$$

$$L = 10 \lg(10^{0,1 \times 35} + 10^{0,1 \times 45,11}) = 45,51 \text{ dBA}$$

Vadovaujantis E. Matačiūno metodinėmis rekomendacijomis, rajoninio kelio (Nr. 3104) atkarpoje, ties įsukimu į Daičiūnų k. esantį ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės kompleksą, valandinis abipusio judėjimo transporto priemonių skaičius gali būti iki 50 automobilių/valandą, tai ekvivalentinis triukšmo lygis bus apie 60 dBA. Vadovaujantis šiais duomenimis priimama, kad rajoninio kelio atkarpoje ties įsukimu į PŪV teritoriją šiuo metu foninis triukšmo lygis dienos metu gali siekti iki 60 dBA.

Apskaičiuojamas galimas triukšmo lygis:

$$L = 10 \lg \sum_{i=1}^n 10^{0,1L_i} \text{ dBA}$$

$$L = 10 \lg(10^{0,1 \times 60} + 10^{0,1 \times 45,51}) = 60,15 \text{ dBA}$$

Pagal Lietuvos higienos normą HN 33:2011 gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje maksimalus leistinas triukšmo lygis dėl transporto darbo valandomis (6-18 val.) yra 70 dBA, o leistinas ekvivalentinis garso lygis yra 65 dBA.

Įvertinus aukščiau atliktų skaičiavimų rezultatus daroma išvada, kad planuojama ūkinė veikla foninį triukšmo lygį aplinkinėse teritorijose padidins nežymiai. Triukšmo lygis arčiausiai kelio gyvenančių gyventojų sklypuose dėl PŪV transporto srautų neviršys reglamentuojamų ribinių triukšmo verčių (65 dBA dienos metu).

Išplėtus ūkinę veiklą lengvųjų automobilių transporto srautai liks nepakitę. Naujos karvidės apratnavimui naujų darbuotojų priimti neplanuojama, pilnai pakaks esamų darbo jėgos resursų. Esami darbuotojai daugiausia naudojami ne motorinėmis transporto priemonėmis (dviračiais) arba nesinaudoja jokiais transporto priemonėmis. Atsižvelgus į tai, lengvųjų automobilių transporto srauto sukeliamas triukšmas dėl PŪV neskaičiuojamas.

2 Pav. PŪV pastatai bei artimiausios gyvenamosios teritorijos

13. Biologinės taršos susidarymas (pvz., patogeniniai mikroorganizmai, parazitiniai organizmai) ir jos prevencija.

Objekte numatytos visos priemonės, reikalingos saugiai veterinarinei karvidžių eksploatacijai ir galimų ligų prevencijai – darbuotojų higienos reikalavimų laikymasis, galvijų fermų higiena, gydymas ir specifinė profilaktika – gyvulių vakcinacija. Nuolat kovojama su graužikais (vykdoma deratizacija) ir kitais kenkėjais (atliekama dezinfekcija). Aptarnaujantis personalas turi būti reikiamos kvalifikacijos ir supažindintas su saugiais darbo metodais.

Kritę galvijai išvežami į specializuotą įmonę utilizavimui. Iki išvežimo kritę gavijai laikomi specialiai įrengtoje ir paženklintoje patalpoje, laikantis veterinarinių reikalavimų.

Mėšlas iš karvidžių šalinamas reguliariai per skysto mėšlo kanalus tiesiogiai į kaupimo rezervuarus.

Darbuotojai apmokyti kaip apsaugoti nuo užkrečiamų ligų, kaip tinkamai laikytis higienos reikalavimų ir biologinio saugumo protokolų.

14. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių (pvz., gaisrų, didelių avarių, nelaimių (pvz., potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų)) ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita; ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų tikimybė ir jų prevencija.

Planuojamas ūkinės veiklos objektas nėra priskirtinas prie potencialiai pavojingų objektų. Jame nebus vykdomi pavojingi technologiniai procesai, nebus saugomos ir naudojamos pavojingos cheminės medžiagos, todėl planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir susidariusių ekstremaliųjų situacijų yra nedidelė.

Ekstremali situacija eksploatuojant ūkio pastatus ir laikant galvijus gali susidaryti dėl keletos priežasčių: nutrūkus elektros tiekimui, nutrūkus vandens tiekimui, neįprastai didelių šalčių metu, epizootijos, gaisro atveju, skystojo mėšlo išsiliejimo, kitų stichinių nelaimių ar nelaimingų atsitikimų darbe, atveju.

Minėtiems įvykiams išvengti įrengiamos priešgaisrinės ir kitos prevencinės techninės bei organizacinės priemonės. Visa įranga, naudojanti elektros energiją, įžeminta. Pastatuose įrengti žaibolaidžiai. Objekte sukomplektuotos pirminio gaisro gesinimo priemonės. Patalpose laikomasi visų gaisrinės saugos reikalavimų, remiantis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis (Žin., 2010, Nr. 99-5167). Personalas instrukuotas gaisrinės saugos klausimais, paskirtas atsakingas asmuo, patalpose įrengta priešgaisrinė signalizacija ir saugomos visos reikalingos priemonės gaisrui gesinti. Darbuotojai apmokyti ir aprūpinti specialiais drabužiais, avalyne bei asmeninės saugos priemonėmis. Gamybinis procesas vykdomas griežtai vadovaujantis vadovo nurodytomis rekomendacijomis.

Nutrūkus elektros ir vandens tiekimui, elektra ir gyvulių girdymas aprūpinamas iš autonominių šaltinių. Neįprastų šalčių metui turi būti ruošiamasi iš anksto.

15. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai (pvz., dėl vandens ar oro užterštumo).

Planuojama ūkinė veikla t.y., melžiamų karvių laikymas neturės didelės įtakos vandens ar oro užterštumui. Griežtai laikantis biologinės saugos, darbų ir priešgaisrinės saugos reikalavimų planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai yra minimali.

Tinkamai eksploatuojant esamas ir numatomas technologijas, laikantis higienos reikalavimų veikla gyventojų sveikatai neigiamo poveikio neturės.

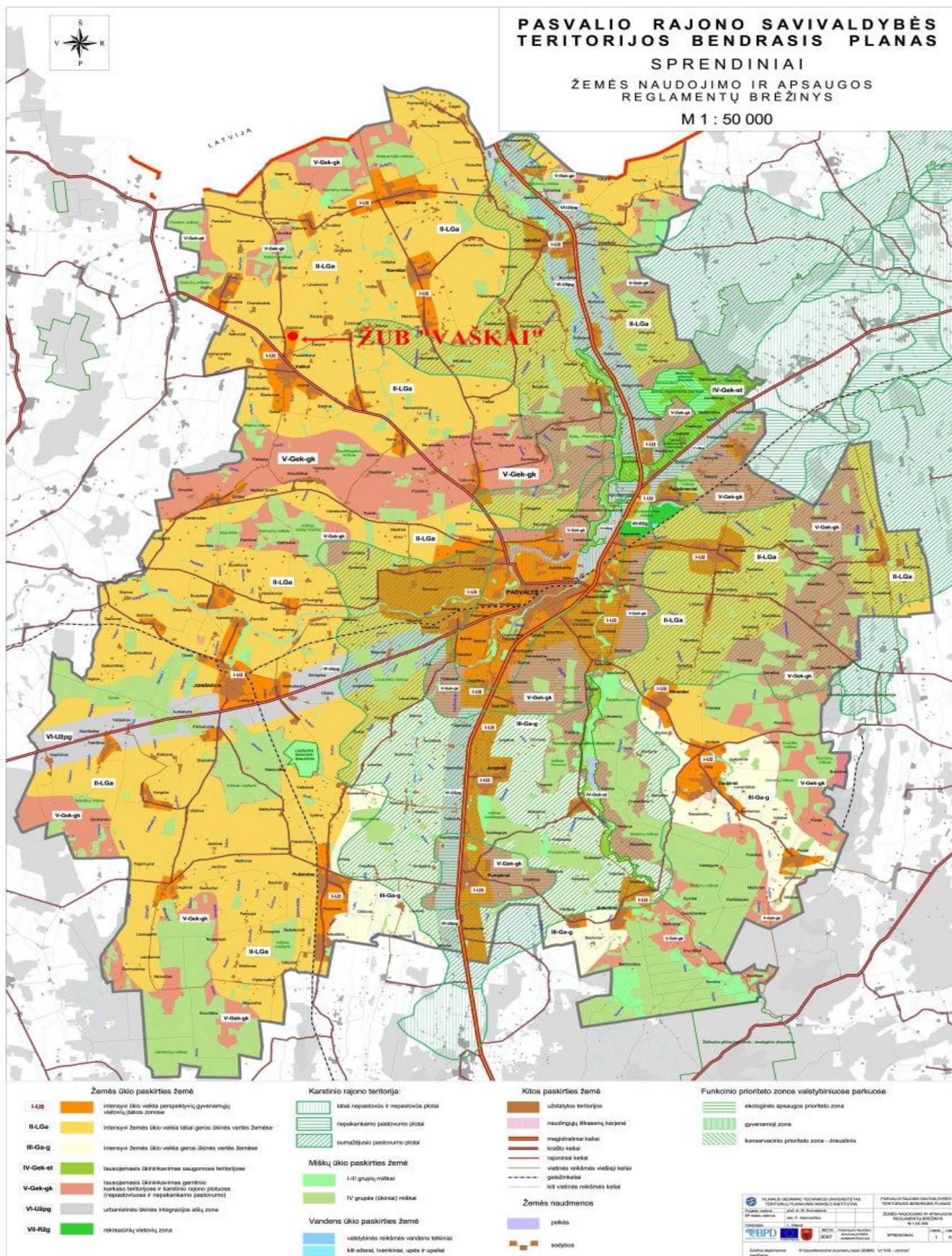
Artimiausias gyvenamasis pastatas nuo naujos karvidės ir mėšlo kaupimo įrenginių nutolęs apie 400 m atstumu vakarų kryptimi. Kiti gyvenamosios paskirties objektai nuo PŪV teritorijos yra nutolę didesniu nei 1 km atstumu.

16. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos (pvz., pramonės, žemės ūkio) plėtra gretimose teritorijose (pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus).

Gretimuose sklypuose ūkinės veiklos objektų nėra. 1 km spinduliu aplink ŽŪB „Vaškai“ yra tik viena gyvenamoji sodyba.

Aplinkinėse teritorijose neplanuojama vykdyti pramonės ar kitokios veiklos, išskyrus žemės ūkio veiklą.

Pagal Pasvalio rajono bendrojo plano teritorijų planavimo sprendinius, į pietus ir vakarus nuo užstatytos ŽŪB „Vaškai“ teritorijos žemės ūkio paskirties žemė, kurioje prioritetai taikomi intensyviai ūkio veiklai perspektyvių gyvenamųjų vietovių įtakos zonose. Į šiaurę ir rytus nuo ŽŪB „Vaškai“ užstatytos teritorijos – intensyvios žemės ūkio veiklos labai geros didesnės vertės žemėse.

3 pav. Pasvalio rajono bendrojo plano sprendiniai

17. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas.

Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentų parengimas, derinimas, visuomenės informavimo procedūros – 2017 m. IV ketvirtis, projektavimo, statymo, įrenginėjimo darbai - 2018 m. I-III ketvirtis. PŪV pradžia – 2018 m. III ketvirtis.

Ūkio veiklos stabdymas ar nutraukimas neplanuojamas, eksploatacijos laikas neterminuotas.

III. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

18. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, žemėlapis su gretimybėmis ne senesnis kaip 3 metų (ortofoto ar kitame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija, planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius); informacija apie teisę valdyti, naudoti ar disponuoti planuojamos teritorijos žemės sklypą (privati, savivaldybės ar valstybinė nuosavybė, sutartinė nuoma); žemės sklypo planas, jei parengtas.

Žemės sklypo, kuriame planuojama vykdyti ūkinė veikla, bendras plotas – 11,7300 ha., adresas – Pasvalio r. sav., Vaškų sen., Daičiūnų k.5.

Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis: žemės ūkio, registro Nr. 44/2148588, unikalus numeris 4400-4471-1213, kadastrinis adresas – 6780/0002:67 Vaškų k.v. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“.

PŪV sklype esami pastatai ir statiniai:

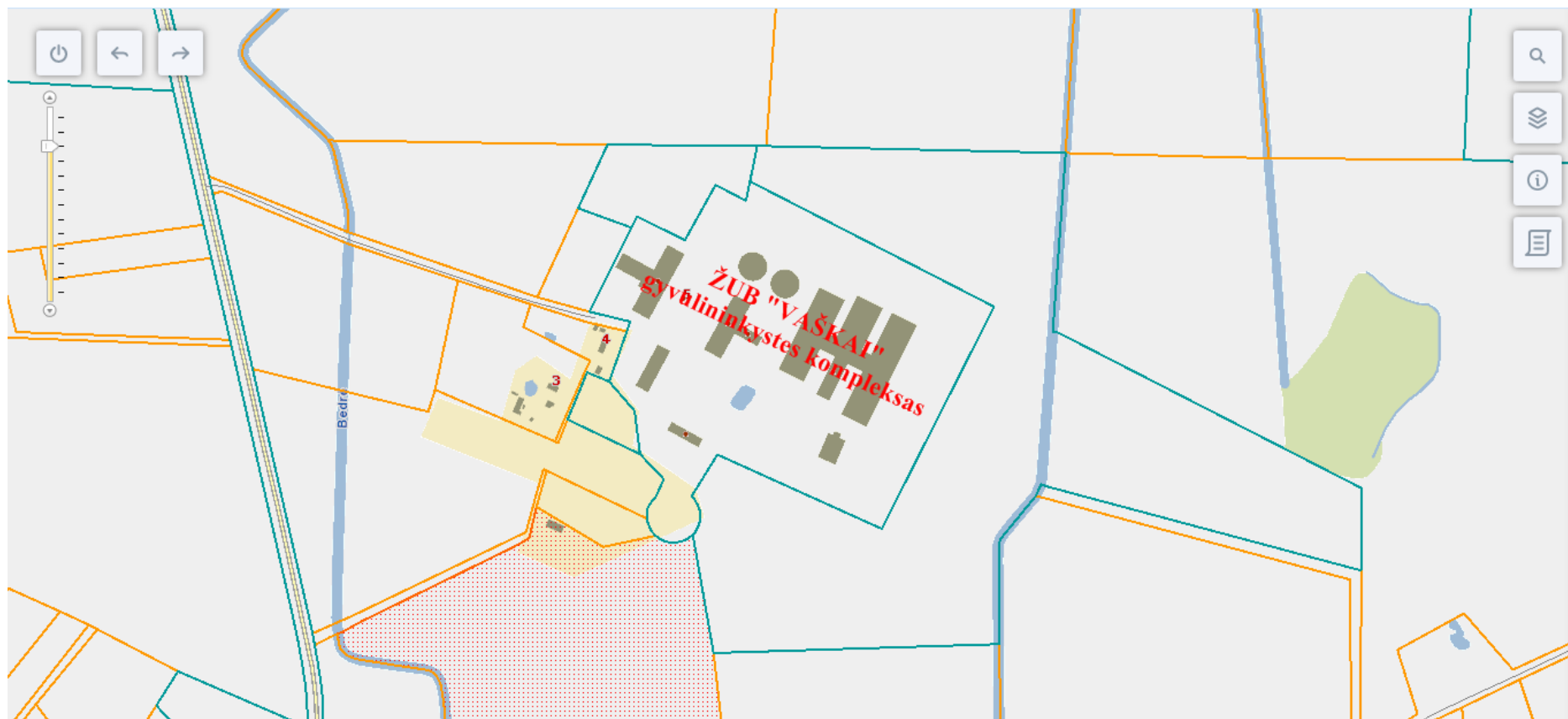
- Pastatas – veršidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7115, bendras plotas – 488,63 m²;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7137, bendras plotas – 1485,67 m²;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7159, bendras plotas – 2094,07 m²;
- Pastatas – ferma, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7180, bendras plotas – 2699,66 m²;
- Pastatas – ūkio pastatas, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7268, bendras plotas – 825,00 m²;
- Pastatas – ūkio pastatas, unikalus daikto numeris: 4400-0438-7280, bendras plotas – 1725,00 m²;
- Pastatas – kiti inžinieriniai statiniai (silosinės – 4 vnt.), unikalus daikto numeris: 4400-0438-7304;
- Pastatas – karvidė, unikalus daikto numeris: 4400-0494-1451, bendras plotas – 4429,83 m²;

- Pastatas – kiti inžinieriniai statiniai (mėšlo kaupimo rezervuaras), unikalaus daikto numeris: 4400-0932-4918.

Pastatai ir statiniai nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“.

Privažiavimas iki PŪV teritorijos yra nuo esamo rajoninio kelio Nr. 3104 Vaškai – Puodžiūnai.

Nekilnojamojo turto registro išrašai pateikiami **Atrankos 2 priede**.

4 pav. PŪV sklypo ribos

19. Planuojamos ūkinės veiklos sklypo ir gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas (pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vyraujančių statinių ar jų grupių paskirtis) pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Informacija apie vietovės infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas (gyvenamąsias, pramonines, rekreacines, visuomeninės paskirties), esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Žemės sklypo, kuriame planuojama vykdyti ūkinė veikla, bendras plotas – 11,7300 ha., adresas – Pasvalio r. sav., Vaškų sen., Daičiūnų k.5.

Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis: žemės ūkio, registro Nr. 44/2148588, unikalus numeris 4400-4471-1213, kadastrinis adresas – 6780/0002:67 Vaškų k.v. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“.

Pagal Pasvalio rajono bendrojo plano teritorijų planavimo sprendinius, objekto teritorija priskiriama prie užstatytų teritorijų, todėl planuojama ūkinė veikla Pasvalio rajono teritorijos bendrojo plano bendriniais neprieštarauja. Į pietus ir vakarus nuo užstatytos ŽŪB “Vaškai” teritorijos žemės ūkio paskirties žemė, kurioje prioritetai taikomi intensyviai ūkio veiklai perspektyvių gyvenamųjų vietovių įtakos zonose. Į šiaurę ir rytus nuo ŽŪB “Vaškai” užstatytos teritorijos – intensyvios žemės ūkio veiklos labai geros didesnės vertės žemėse. Pasvalio rajono žemės naudojimo brėžinio ištrauka su pažymėta objekto vieta pateikiama atrankos 16 punkto 3 pav.

Žemės sklype esantys pastatai ir statiniai: karvidės, veršidės, fermos, 2 ūkio pastatai, kiti inžinieriniai statiniai – 4 srutų rezervuarai, mėšlidė.

Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė naudojimo paskirtis: žemės ūkio.

Sklypo (unikalus Nr.:4400-4471-1213) specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos;

XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos ir įrenginiai.

XV. Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos.

VI. Elektros linijų apsaugos zonos.

Pagal Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymą (Žin., 1993, Nr.[71-1326](#); 1995, Nr.[53-1298](#)) žemės savininkas arba naudotojas, turintis sklypą, kuriame įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai, privalo:

- tausoti melioracijos sistemas ir įrenginius;

- neatlygintinai atlikti jam priskirtų melioracijos įrenginių smulkius priežiūros darbus pagal Žemės ūkio ministerijos patvirtintą sąrašą;

- leisti Žemės ūkio ministerijos ir valstybinių melioracijos tarnybų įgaliotiems asmenims tikrinti ir remontuoti jų žemėje esančius melioracijos įrenginius, atlikti nustatytuosius priežiūros darbus (suderinus šį klausimą su naudotojais);

- derinti su valstybinėmis melioracijos tarnybomis melioruotoje žemėje atliekamus žemės kasimo darbus.

Žemės savininkai turi leisti įrengti jų žemėje melioracijos įrenginius, kurių reikia kitų savininkų žemei melioruoti. Žemės savininkams ar naudotojams dėl to padaryti nuostoliai turi būti atlyginti, o melioracijos įrenginių užimta žemė - išpirkta.

Informacija apie valstybei priklausančias melioracines sistemas bei jų buvimo vietą užsakovui yra žinoma ir vykdant statybos darbus bus imtasi visų priemonių jas išsaugant.

Greta nagrinėjamo įmonės sklypo nėra nei valstybinių rezervatų, nei nacionalinių bei regioninių parkų.

Aplink PŪV objektą esami paviršinio vandens telkiniai yra upės:

- Bedrės upė (atstumas nuo sklypo ribos iki upės apie 300 m vakarų kryptimi);
- Yslykio upė (apie 1,25 km rytų kryptimi nuo PŪV sklypo);

Kitų paviršinio vandens telkinių arti planuojamos ūkinės veiklos objekto teritorijos nėra.

Rekreacijai skirtų teritorijų arti planuojamos ūkinės veiklos objekto teritorijos taip pat nėra.

Nuo planuojamos naujos karvidės pastato iki artimiausios gyvenamosios sodybos, esančios Daičiūnų k. 3 yra apie 400 metrų atstumas. Kitų gyvenamosios ar visuomeninės paskirties objektų arti PŪV objekto teritorijos, nėra.

Kitos artimiausios gyvenamosios paskirties teritorijos:

- Žabynės kaimo sodybos nutolę apie 1,03 km atstumu rytų kryptimi nuo PŪV pastatų;
- Nokonių kaimo sodybos nutolę apie 1,04 km atstumu pietvakarių kryptimi nuo PŪV pastatų;
- Kaupų kaimas nutolęs apie 1,24 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV pastatų;
- Vingrelių kaimo pavienės sodybos nutolę apie 1,55 km atstumu į pietvakarius nuo PŪV pastatų;
- Dvaralaukių k. nutolęs apie 2,16 km į šiaurės vakarus nuo PŪV pastatų.

Artimiausios didesnės gyvenvietės yra:

- už 1,3 km pietų kryptimi esantis Vaškų miestelis, kuriame yra apie 570 gyventojų;
- už 3,8 km į pietryčius esantis Titkonių k. kuriame yra apie 200 gyventojų;

- už 11,3 km į pietvakarius esantis Guopstagalio miestelis, kuriame yra apie 300 gyventojų;
- už 15,9 km į pietus Esantis Pasvalio miestas su ~ 7100 gyventojų.

20. Informacija apie eksploatuojamus ir išžvalgytus žemės gelmių telkinių išteklius (naudingas iškasenas, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes), įskaitant dirvožemį; geologinius procesus ir reiškinius (pvz., erozija, sufozija, karstas, nuošliaužos), geotopus, kurių duomenys kaupiami GEOLIS (geologijos informacijos sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>)

Šalia PŪV objekto teritorijos arti naudingųjų iškasenų telkinių nėra, taip pat ir kitų geologinių procesų, reiškinių ar geotopų.

Artimiausias geologinis reiškinys – už 5,86 km rytų kryptimi, šalia Manikūnų esanti smegduobė Nr. 7. Kiti artimiausi geologiniai reiškiniai – už 10 km rytų kryptimi, šalia Žadeikonių kaimo esančios dvi smegduobės, viena iš jų - nauja, atsiradusi kviečių lauke.

Kiti artimiausi geologiniai reiškiniai yra už daugiau nei už 10 km nuo PŪV objekto teritorijos – Saločių ir Pasvalio miestuose esančios smegduobės ir įgriuvos.

21. Informacija apie kraštovaizdį, gamtinį karkasą, vietovės reljefą, vadovautis Europos kraštovaizdžio konvencijos, Europos Tarybos ministrų komiteto 2008 m. rekomendacijomis CM/Rec (2008-02-06)3 valstybėms narėms dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairių nuostatomis, Lietuvos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašu (<http://www.am.lt/VI/index.php#a/12929>) ir Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (http://www.am.lt/VI/article.php3?article_id=13398), kurioje vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros išskirtos studijoje pateiktame Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapyje ir pažymėtos indeksais V3H3, V2H3, V3H2, V2H2, V3H1, V1H3, jų vizualinis dominantiškumas yra a, b, c.

Objekto teritorija į gamtinio karkaso ribas nepatenka.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio fiziomorfotopų žemėlapi, bendrasis gamtinio kraštovaizdžio pobūdis – molingų lygumų kraštovaizdis (L'), papildančios fiziogeninio pamato ypatybės – 2, vyraujantys medynai – u (uosis), sukultūrinimo pobūdis – 4, papildančiosios fiziogeninio pamato ypatybės – banguotumas, papildančiosios architektūrinės kraštovaizdžio savybės – etnokultūriškumas.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapi, vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai (VO) – neišreikšta vertikalioji sąskaida (lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmens videotopais),

horizontalioji sąskaida (H3) – vyraujančių atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis, vizualinis dominantiškumas (d) – kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio biomorfotopų struktūrą, horizontalioji biomorfotopų struktūra – porėtas foninis, kontrastingumas – vidutinis, vertikalioji biomorfotopų struktūra – pereinamasis, agrokompleksai ir/arba pelkės/miškų plotai < 500 ha.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio technomorfotopų žemėlapi – stambios urbanizacijos agrarinė, infrastruktūros tinklo tankumas – 0,501– 1,000 km/kv.km, technomorfotopo urbanistinės struktūros tipas - spindulinis.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio geocheminės toposistemos buferiškumo laipsnį – didelio buferiškumo, geocheminės toposistemos pagal migracinės struktūros tipą – išsklaidančios.

22. Informacija apie saugomas teritorijas (pvz., draustiniai, parkai ir kt.), įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, kurios registruojamos STK (Saugomų teritorijų valstybės kadastras) duomenų bazėje (<http://stk.vstt.lt>) ir šių teritorijų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos). Pridedama Valstybinės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms išvada, jeigu tokia išvada reikalinga pagal teisės aktų reikalavimus.

PŪV objekto teritorija nepatenka į Natūra 2000 saugomų teritorijų tinklą. Natūra 2000 saugomų teritorijų tinklas - tai Europos Sąjungos saugomų teritorijų tinklas, padengiantis didžiąją Europos saugomų teritorijų dalį. Šis tinklas jungia trapiusias ir vertingiausias natūralias ES buveines bei rūšis, kurios ypatingai svarbios visos Europos biologinei įvairovei.

Artimiausios Natura 2000 teritorijos yra:

- už 8,94 km vakarų kryptimi esantis Laumenio miškas:

Pavadinimas: Laumenio miškas

Vietovės identifikatorius (ES kodas): LTPAK0004

Vieta: Pakruojo r. sav.

Plotas: 644,78522

Priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas: 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080,

Pelkėti lapuočių miškai.

- už 9,3 km pietų kryptimi esantis Grūžių miškas:

Pavadinimas: Grūžių miškas

Vietovės identifikatorius (ES kodas): LTPAS0005

Vieta: Pasvalio r. sav.

Plotas: 78,874151

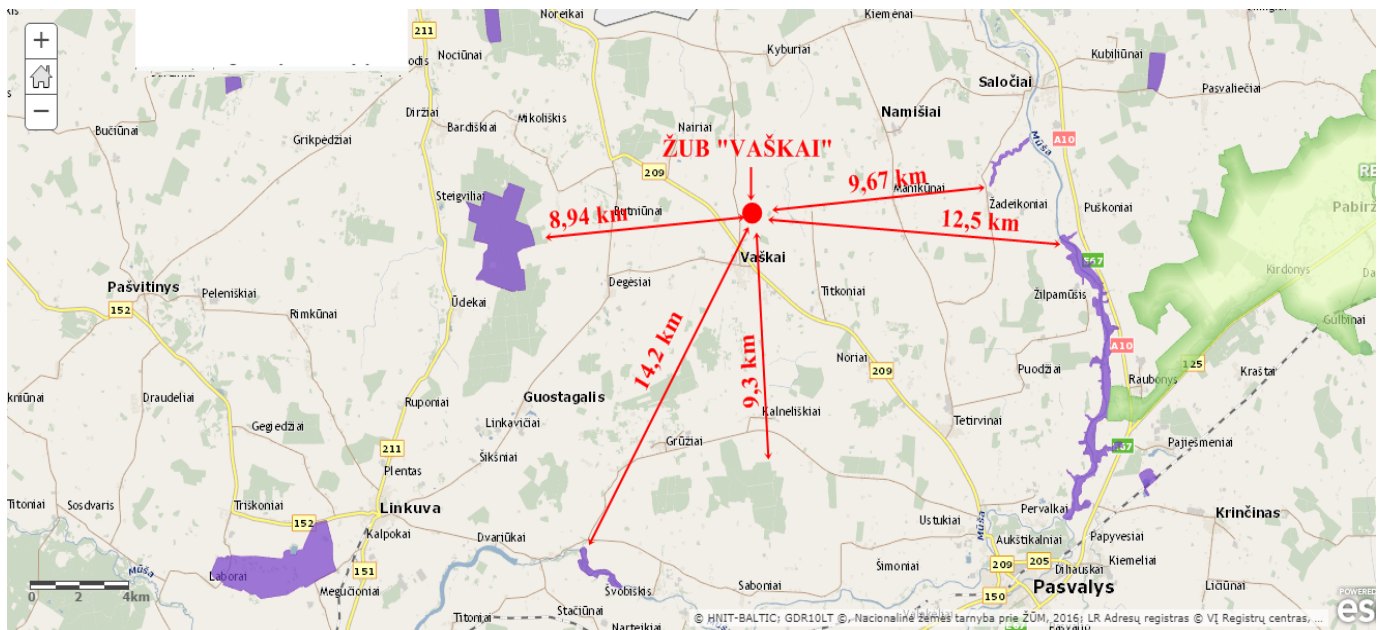
Priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas: 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai.

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis buveinių apsaugai svarbių teritorijų bei paukščių apsaugai svarbių teritorijų ūkinės veiklos objekto teritorijoje ir arti jos ribų nėra.

Greta nagrinėjamo ūkinės sklypo nėra nei valstybinių rezervatų, nei nacionalinių bei regioninių parkų. Artimiausias regioninis parkas – už 15,9 km į rytus esantis Biržų regioninis parkas.

Artimiausios saugomos teritorijos nuo PŪV:

- už ~ 9,67 km rytų kryptimi esantis Kamaties slėnio botaninis draustinis;
- už ~ 12,5 km rytų kryptimi esantis Pamūšių kraštovaizdžio draustinis;
- už ~ 14,2 km pietų kryptimi esantis Mūšos slėnio botaninis draustinis.

5 pav. Objekto vieta saugomų teritorijų atžvilgiu

23. Informacija apie biotopus – miškus, jų paskirtį ir apsaugos režimą; pievas, pelkes, vandens telkinius ir jų apsaugos zonas, juostas, jūros aplinką ir kt.; biotopų buveinėse esančias saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes, kurių informacija kaupiama SRIS (saugomų rūšių informacinė sistema) duomenų bazėje (<https://epaslaugos.am.lt/>), jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos) ir biotopų buferinį pajėgumą (biotopų atsparumo pajėgumas).

Žemės sklype, kuriuose PŪV, miškų ir kitų vertingų biotopų nėra.

Artimiausi didesni miškai yra:

- už ~ 3,44 km šiaurės kryptimi esantis Kyburių miškas;
- už ~ 4,54 km pietų kryptimi esantis Bėjėnų miškas.
- už ~ 4,58 km šiaurės vakarų kryptimi esantis Gėdučių miškas.

Aplink PŪV objektą esami paviršinio vandens telkiniai yra upės:

- Bedrės upė (atstumas nuo sklypo ribos iki upės apie 300 m vakarų kryptimi);
- Yslykio upė (apie 1,25 km rytų kryptimi nuo PŪV sklypo);

Objekto teritorija į paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas nepatenka. Kitų paviršinio vandens telkinių arti planuojamos ūkinės veiklos objekto teritorijos nėra.

24. Informacija apie jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinį regioną, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas ir juostas ir pan.

Planuojama ūkinė veikla, į jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas – vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinį regioną, gėlo ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas, juostas ir panašiai - nepatenka.

Aplink PŪV objektą esami paviršinio vandens telkiniai yra upės:

- Bedrės upė (atstumas nuo sklypo ribos iki upės apie 300 m vakarų kryptimi);
- Yslykio upė (apie 1,25 km rytų kryptimi nuo PŪV sklypo).

Artimiausios naudojamos gėlo požeminio vandens vandenvietės yra:

- už ~ 2,15 km pietų kryptimi esanti Vaškų miestelio požeminio vandens vandenvietė (registro Nr. 4351);
- už ~ 4,16 km šiaurės vakarų kryptimi esanti Nairių miestelio požeminio vandens vandenvietė (registro Nr. 4976).

25. Informacija apie teritorijos taršą praeityje (teritorijos, kuriose jau buvo nesilaikoma projektui taikomų aplinkos kokybės normų), jei tokie duomenys turimi.

Apie praeities teritorijos taršą duomenų nėra. Ūkinė veiklos teritorija nebuvo teršiama.

26. Informacija apie tankiai apgyvendintas teritorijas ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Artimiausios tankiau apgyvendintos teritorijos:

- už 1,3 km pietų kryptimi esantis Vaškų miestelis, kuriame yra apie 570 gyventojų;
- už 3,8 į pietryčius esantis Titkonių km, kuriame yra apie 200 gyventojų;
- už 11,3 į pietvakarius esantis Guopstagalio miestelis, kuriame yra apie 300 gyventojų;
- už 15,9 km į pietus esantis Pasvalio miestas su ~ 7100 gyventojų.

Artimiausios mažiau apgyvendintos teritorijos, kuriuose yra nuo kelių iki keliolikos gyventojų:

- Žabynės kaimo sodybos nutolę apie 1,03 km atstumu rytų kryptimi nuo PŪV pastatų;
- Nokonių kaimo sodybos nutolę apie 1,04 km atstumu pietvakarių kryptimi nuo PŪV pastatų;
- Kaupų k., nutolęs apie 1,24 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV pastatų;
- Vingrelių k., pavienės sodybos apie 1,55 km atstumu į pietvakarius nuo PŪV pastatų;
- Dvaralaukių k, nutolęs apie 2,16 km į šiaurės vakarus nuo PŪV pastatų.

27. Informacija apie vietovėje esančias nekilnojamasias kultūros vertybes, kurias registruotos Kultūros vertybių registre (<http://kvr.kpd.lt/heritage>), ir jų atstumą nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos (objekto ar sklypo, kai toks suformuotas, ribos).

Šalia PŪV objekto teritorijos nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra.

Artimiausios nekilnojamosios kultūros vertybės pagal nekilnojamųjų vertybių registro duomenimis yra šios:

- už ~ 1,14 km šiaurės kryptimi esančios Daičiūnų k. senosios kapinės (kodas - 40754);
- už ~ 1,78 km pietų kryptimi esanti Vaškų miestelio istorinė dalis (kodas – 17120);
- už ~ 1,8 km pietų kryptimi esančios Vaškų žydų senosios kapinės (kodas – 20733);
- už ~ 2,34 km pietų kryptimi esantis vėjo malūnas (kodas – 16045);
- už ~ 2,43 km pietų kryptimi esanti II – ojo pasaulinio karo Sovietų sąjungos karių palaidojimo vieta (kodas – 11080).

IV. GALIMO POVEIKIO APLINKAI RŪŠIS IR APIBŪDINIMAS

28. Galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą (pvz., geografinę vietovę ir gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičių); pobūdį (pvz., teigiamas ar neigiamas, tiesioginis ar netiesioginis, sąveikaujantis, trumpalaikis, vidutinės trukmės, ilgalaikis); poveikio intensyvumą ir sudėtingumą (pvz., poveikis intensyvės tik paukščių migracijos metu); poveikio tikimybę (pvz., tikėtinas tik avarijų metu); tikėtiną poveikio pradžią, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą (pvz., poveikis bus tik statybos metu, lietaus vandens išleidimas gali padidinti upės vandens debitą, užlieti žuvų nerštavietes, sukelti eroziją, nuošliaužas); bendrą poveikį su kita vykdoma ūkine veikla ir (arba) pagal teisės aktų reikalavimus patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose (pvz., kelių veiklos rūšių vandens naudojimas iš vieno vandens šaltinio gali sumažinti vandens debitą, sutrikdyti vandens gyvūnijų mitybos grandinę

ar visą ekologinę pusiausvyrą, sumažinti ištirpusio vandenyje deguonies kiekį); galimybę veiksmingai sumažinti poveikį:

Ūkinės veiklos išplėtimas vietai ir aplinkiniams gyventojams reikšmingo poveikio neturės.

Pradėjus eksploatuoti naują karvidę metinė tarša padidės: amoniaku – 25,1762 t, kietosiomis dalelėmis (C) – 0,6182 t, lakiaisiais organiniais junginiais – 3,6051 t ir azoto oksidais (C) – 0,1242 t.

Poveikio intensyvumas ir sudėtingumas pasireiškia tvartinių gyvulių laikymo periodu ir pervežant bei skleidžiant organines trąšas (mėšlą ir srutas).

Poveikio tikimybė pastovi ir jos intensyvumas priklauso nuo laikomų gyvulių skaičiaus ir technologijų eksploatacijos reikalavimų laikymosi ir vykdymo.

Poveikis pasireiškia nuo gyvulių apgyvendinimo pradžios ir veikia per visą veiklos laikotarpį.

Objekto ūkinė veikla poveikio su kita ūkinė veikla neturi. Kiek yra žinoma, aplinkiniuose sklypuose jokia ūkinė veikla nevykdoma ir neplanuojama vykdyti, išskyrus žemės dirbimo darbus.

Vykdamas karvidės statybos darbus – įtaka aplinkai bus nereikšminga. Dideli žemės darbai nenumatomi. Visos susidariusios atliekos bus rūšiuojamos ir pridudamos atliekų tvarkytojams.

Atlikus aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus (skaičiavimams naudojant (ADMS 4.2), nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 "Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo" ir LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 "Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo".

Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98,08 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fono: 0,36702 OUE/m³ (0,05 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Ji pasiekama 10-20 m atstumu visomis kryptimis nuo visų taršos šaltinių. Tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms.

Esant planuojamoms išmetimų vertėms, skleidžiamo kvapo pažemio koncentracijos už ŽŪB „Vaškai“ ribos nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą apylinkėse. Vykdoma ir planuojama ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės.

ŽŪB „Vaškai“ planuojamos ūkinės veiklos metu fizikinės taršos nesusidarys.

Atlikus skaičiavimo matome, kad triukšmo lygis (33,96 dBA) prie artimiausios gyvenamosios sodybos neviršys ribinių verčių, skaičiavimai prie kitų gyvenamųjų teritorijų neatliekami (įvertinus gerokai didesnius atstumus).

Sunkusis transportas aptarnaujantis gyvulininkystės kompleksą kursuos tik darbo dienomis ir darbo valandomis (nuo 8 iki 17 h). Triukšmo lygis arčiausiai kelio gyvenančių gyventojų sklypuose dėl PŪV transporto srautų neviršys reglamentuojamų ribinių triukšmo verčių (65 dBA dienos metu). Remiantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo, ekvivalentinis leistinas triukšmo lygis 6-18 val. – 65 dBA, 18-22 val. – 60 dBA, 22-6 val. – 55 dBA.

Ūkinės veiklos išplėtimas, naujos karvidės statyba ir įrengimas neturės didelės įtakos vandens ar oro užterštumui. Dėl planuojamos veiklos žmonių sveikatai rizikos nebus.

28.1. poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant galimą neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizikinės, cheminės, biologinės taršos (atsižvelgiant į foninį užterštumą) ir kvapų (pvz., vykdant veiklą, susidarys didelis oro teršalų kiekis dėl kuro naudojimo, padidėjusio transporto srauto, gamybos proceso ypatumų, statybų metu ir pan.); galimą poveikį vietos darbo rinkai ir vietovės gyventojų demografijai;

Ūkinės veiklos metu į aplinkos orą kvapas sklis iš karvių, telyčių ir veršiukų tvartų, taip pat iš 4 srutų laikymo rezervuarų bei mėšlidės. Mėšlidė yra laikoma uždengta, srutų laikymo rezervuarai yra padengiami 10 centimetrų storio šiaudų sluoksniu ant skysto mėšlo paviršiaus, kas sumažina teršalų ir kvapų sklidimą į aplinką iki 60 %.

Atlikus aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus (skaičiavimams naudojant (ADMS 4.2), nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 "Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo" ir LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 "Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo".

Kvapai. Į aplinkos orą išmetamų teršalų kvapo vertinimui buvo vadovaujama HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ ir „Kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis. Jų koncentracijos buvo perskaičiuotos į europinius kvapo vienetus.

Kvapų koncentracijų apskaičiavimas:

$$M = (MV \times 1000) / Y = \text{OUE/s, čia}$$

M – kvapų emisija, (OUE/s);

MV – maksimali teršalo koncentracija (g/s);

Y – kvapo slenkstis, mg/m³.

Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98,08 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fono: 0,36702 OUE/m³ (0,05 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Ji pasiekama 10-20 m atstumu visomis kryptimis nuo taršos šaltinių. Tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms.

Gautos skleidžiamo kvapo koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės yra 8 europiniai kvapo vienetai (OUE/m³).

Esant planuojamoms išmetimų vertėms, skleidžiamo kvapo pažemio koncentracijos už ŽŪB „Vaškai“ ribos nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą apylinkėse. Vykdoma ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės.

Kvapų sklaidos modeliavimas pateikiamas **Atrankos 6 priede**.

Pagal „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinomo“ 73. punktą - Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinių apsaugos zonų dydžiai yra:

Galvijų, nuo 1200 SG taikoma 500 m SAZ.

Melžiama karvė sudaro 1 SG, telyčia – 0,7 SG, veršelis – 0,25 SG.

Laikant 1448 vnt. melžiamų karvių, 900 vnt. telyčių ir 450 vnt. galvijų prieauglio, gauname:

$$1448 + (900 * 0,7) + (450 * 0,25) = 2190,5 \text{ SG.}$$

Planuojamos ūkinės veiklos objektas į kitų objektų SAZ nepatenka. Aplink ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės kompleksą kitų ūkinės veiklos vykdytojų nėra.

28.2. poveikis biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių

išnykimas ar pažeidimas, galimas neigiamas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui;

PŪV objekto teritorija nepatenka į Natūra 2000 saugomų teritorijų tinklą. Natūra 2000 saugomų teritorijų tinklas - tai Europos Sąjungos saugomų teritorijų tinklas, padengiantis didžiąją Europos saugomų teritorijų dalį. Šis tinklas jungia trapiusias ir vertingiausias natūralias ES buveines bei rūšis, kurios ypatingai svarbios visos Europos biologinei įvairovei.

Artimiausios Natura 2000 teritorijos yra:

- už ~ 8,94 km vakarų kryptimi esantis Laumenio miškas. Vietovės identifikatorius (ES kodas): LTPAK0004, vieta: Pakruojo r. sav., plotas: 644,78522, priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas: 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai.
- už 9,3 km pietų kryptimi esantis Grūžių miškas. Vietovės identifikatorius (ES kodas), LTPAS0005, vieta: Pasvalio r. sav., plotas: 78,874151, priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas: 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai.

Kitos artimiausios saugomos teritorijos yra už 9,67 km rytų kryptimi nuo PŪV objekto teritorijos.

Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją, galime teigti, kad PŪV poveikio biologinei įvairovei bei natūralioms buveinėms, saugomoms buveinių rūšims, jų augavietėms ir radavietėms nebus.

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės padalinio ūkinė veikla neturės reikšmingo poveikio biologinei įvairovei.

28.3. poveikis žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimas, vandens telkinių gilinimas ar upių vagų tiesinimas); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimo;

Ūkis dėl numatomos statyti karvidės didelių žemės darbų nevykdys bei nenaudos didelių gamtos išteklių.

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės padalinio žemės sklypo pagrindinė tikslinė žemės paskirtis keičiama nebus, nes veikla šiame sklype įkurta seniai ir šiuo metu pagal gyvulių laikymo technologiją numato pastatyti naują karvidę, mėšlo kanalą ir siurblinę.

Objekto eksploatacijos metu planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje dirvožemio tarša nenumatoma.

Eksploatuojant transporto priemones numatoma nuolatos tikrinti automobilių techninę būklę, kad nebūtų naftos produktų nutekėjimo.

Objekto teritorija neatitinka galimai teršiamos teritorijos reikalavimų, todėl nuotekos, nuo paukštidžių stogų bei kitų kietųjų dangų nebus organizuotai surenkamos ir valomos valymo

įrenginiuose. Jos susigers į šalia kietųjų dangų esantį gruntą. Šios nuotekos pavojingomis medžiagomis užterštos nebus.

ŽŪB „Vaškai“ planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo poveikio žemei ir dirvožemiui.

28.4. poveikis vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai);

Aplink PŪV objektą esami paviršinio vandens telkiniai yra upės:

- Bedrės upė (atstumas nuo sklypo ribos iki upės apie 300 m vakarų kryptimi);
- Yslykio upė (apie 1,25 km rytų kryptimi nuo PŪV sklypo).

Objekto teritorija į paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas nepateka.

Artimiausios naudojamos gėlo požeminio vandens vandenvietės yra:

- už ~ 2,15 km pietų kryptimi esanti Vaškų miestelio požeminio vandens vandenvietė (registro Nr. 4351);
- už ~ 4,16 km šiaurės vakarų kryptimi esanti Nairių miestelio požeminio vandens vandenvietė (registro Nr. 4976).

PŪV objekto teritorija į vandenvietės apsaugos zonas ir juostas nepatenka.

Planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo poveikio nei požeminiam nei paviršiniam vandeniui, pakrančių zonoms.

28.5. poveikis orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms (pvz., aplinkos oro kokybei, mikro klimatui);

PŪV metu neigiamo poveikio orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms nebus. Pagal projektinius teršalų pažemio koncentracijų duomenis, aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai, kartu įvertinant aplinkos oro foninį užterštumą, parodė, kad anglies monoksido, azoto dioksido, amoniako, kietųjų dalelių ir lakiųjų organinių junginių išmetamų teršalų kiekiai neviršija ribinių aplinkos oro užterštumo verčių.

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės komplekso planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo poveikio aplinkos oro kokybei ir vietovės meteorologinėms sąlygoms.

28.6. poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualinis, įskaitant poveikį dėl reljefo formų keitimo (pažeminimas, paaukštinimas, lyginimas);

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės komplekso teritorija pagal Pasvalio rajono bendrąjį planą nepatenka į aukšto lygio rekreacinį arealą.

Projektuojamas pastatas - karvidė derinamas prie gretimų pastatų tūrinių ir planinių sprendimų. Po naujai pastatytos karvidės išliks ankstesnis ūkio teritorijos vizualinis poveikis, o reljefo formos nebus keičiamos. Naujas statinys gerai modeliuosis su kraštovaizdžiu ir esamais kitais pastatais.

Nekilnojamosios kultūros vertybės pagal nekilnojamųjų vertybių registro duomenimis arčiausiai yra už 1,14 km, todėl PŪV joms poveikio neturės.

28.7. poveikis materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, numatomi apribojimai nekilnojamajam turtui);

Planuojama ūkinė veikla poveikio materialinėms vertybėms, tarp jų ir statiniams, dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos nesukels, nes ūkio teritorijoje dirbanti technika yra serijinės gamybos ir jos sukeliama triukšmas bei vibracija neviršija higienos normų reikalavimų.

Taip pat nenumatomi apribojimai nekilnojamajam turtui. Karvidė bus statoma ŽŪB „Vaškai“ priklausančiame žemės sklype. Žemės paskirties keisti nereikės.

28.8. poveikis kultūros paveldui, (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, spinduliuotės).

Kultūros paveldas yra pakankamai toli (1,14 km atstumu) nuo ūkinės veiklos teritorijos, todėl bendrovės ūkio darbams naudojamos serijinės gamybos technikos sukeliama triukšmas ir vibracija neturės jam jokios įtakos.

29. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytų veiksmų sąveikai.

PŪV veikla nesusijusi su neigiamu poveikiu aplinkos komponentams ar žmonių sveikatai. Be to, PŪV reikšmingo poveikio atskiriems aplinkos komponentams, visuomenės sveikatai, saugomoms teritorijoms, kultūros paveldo objektas nesukels. Todėl PŪV 28 punkte nurodytų veiksmų sąveikai reikšmingo poveikio taip pat neturės.

30. Galimas reikšmingas poveikis 28 punkte nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių (pvz., didelių avarių) ir (arba) ekstremaliųjų situacijų (nelaimių).

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo poveikio 28 punkte nurodytiems veiksniams. Detalesnė informacija pateikta **14 punkte**.

31. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis.

ŽŪB „Vaškai“ planuojama ūkinė veikla neturės reikšmingo tarpvalstybinio poveikio.

32. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristikos ir (arba) priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią.

ŽŪB „Vaškai“ gyvulininkystės kompleksas aprūpintas pirminėmis gesinimo priemonėmis (gesintuvais), o taip pat išorinį gaisro gesinimą gali vykdyti iš teritorijoje esamo dirbtinio paviršinio vandens telkinio.

Mėšlas iš karvidžių šalinamas transporteriais į skersinį kanalą, kur siurblių pagalba nuplaunamas į siurblinę ir perpumpuojamas į skystojo mėšlo 4 laikymo rezervuarus. Toliau skystasis mėšlas ir sukauptas kraikinis mėšlas mėšlidėje tvarkomi pagal galiojančius aplinkosauginius reikalavimus mėšlui tvarkyti.

Paviršinės nuotekos neturi galimybės tiesiogiai nutekėti į paviršinio vandens telkinius. Paviršinės nuotekos nuo mėšlidės yra organizuotai surenkamos ir patenka į sрутų laikymo rezervuarus.

Gyvulininkystės kompleso vadovas arba kitas atsakingas asmuo turi nuolat vykdyti teritorijos užterštumo stebėjimą, reaguoti į augalų, vandens, oro kvapų, natūralios būsenos pasikeitimą, operatyviai nustatyti priežastis ir nedelsiant imtis veiksmų joms šalinti.

Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai dėl planuojamos ūkinės veiklos nebus, todėl kitų priemonių nenumatoma.